LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2014 M. KOVO 12 D. NUTARIMO NR. 238 „DĖL LIETUVOS TURIZMO PLĖTROS 2014–2020 METŲ PROGRAMOS PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO

Nr.
Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Pakeisti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. kovo 12 d. nutarimą Nr. 238 „Dėl Lietuvos turizmo plėtros 2014–2020 metų programos patvirtinimo“:

1. Pakeisti preambulę ir ją išdėstyti taip:

„Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos turizmo įstatymo 15 straipsnio 2 dalies 1 punktu, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:“.

2. Pakeisti nurodytu nutarimu patvirtintą Lietuvos turizmo plėtros 2014–2020 metų programą ir ją išdėstyti nauja redakcija (pridedama).

Laikinai einantis
Ministro Pirmininko pareigas — Algirdas Butkevičius

Laikinai einantis
ūkio ministro pareigas — Evaldas Gustas

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2014 m. kovo 12 d. nutarimu Nr. 238
(Lietuvos Respublikos Vyriausybės
nutarimo Nr.
redakcija)

LIETUVOS TURIZMO PLĖTROS 2014–2020 METŲ PROGRAMA

I SKYRIUS
ĮŽANGA

1. Lietuvos turizmo plėtros 2014–2020 metų programa (toliau – Programa) parengta siekiant nustatyti valstybės turizmo plėtros tikslus ir uždavinius, kurie apima konkurencingų turizmo produktų ir paslaugų kūrimą, turizmo infrastruktūros ir paslaugų plėtrą, palankios turizmo verslui aplinkos kūrimą ir skatinimą, veiksmingų rinkodaros ir komunikacijos priemonių diegimą didinant Lietuvos turizmo konkurencingumą ir žinomumą Lietuvos Respublikoje ir tarptautinėse rinkose, taip pat skatinti turizmo paslaugų eksportą į užsienio valstybes pagal darniojo turizmo principus.

2. Programa parengta siekiant, kad turizmas, kaip viena iš ūkio šakų, tinkamai naudodamas valstybės turizmo išteklius ir siūlydamas paklausių, kokybiškų ir konkurencingų turizmo produktų užsienio ir vidaus turizmo rinkoms, padėtų didinti gyventojų pajamas, kurti naujas verslo nišas, pritraukti privačių investicijų, didinti šalies bendrąjį vidaus produktą, taip pat spręsti regionų ekonominės ir socialinės raidos klausimus, drauge saugoti kraštovaizdžio (gamtos ir kultūros) vertybes, racionaliai naudoti gamtos ir kultūros išteklius.

3. Programa parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos turizmo įstatymu ir atitinka 2014–2020 metų nacionalinės pažangos programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. lapkričio 28 d. nutarimu Nr. 1482 „Dėl 2014–2020 metų nacionalinės pažangos programos patvirtinimo“, Valstybės pažangos strategijos „Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“, patvirtintos Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. gegužės 15 d. nutarimu Nr. XI-2015 „Dėl Valstybės pažangos strategijos „Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“ patvirtinimo“, Europos Komisijos 2010 m. birželio 30 d. komunikato Nr. KOM (2010) 352 „Turistų lankomiausias žemynas – Europa. Nauja turizmo politika“, Nacionalinės darnaus vystymosi strategijos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. rugsėjo 11 d. nutarimu Nr. 1160 „Dėl Nacionalinės darnaus vystymosi strategijos patvirtinimo ir įgyvendinimo“, Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. spalio 29 d. nutarimu Nr. IX-1154 „Dėl Lietuvos Respublikos bendrojo plano“, nuostatas.

4. Programa parengta remiantis šiomis atliktomis studijomis ir tyrimais:

4.1. Ekoturizmo metodinėmis rekomendacijomis (2008 metai);

4.2. Lietuvos turizmo potencialo įvertinimo, nustatant didžiausias turizmo traukos vietoves ir jų panaudojimo prioritetus, studija (2011 metai);

4.3. Lietuvos medicinos turizmo plėtros ir medicinos paslaugų eksporto skatinimo galimybių analize ir rekomendacijomis (2012 metai);

4.4. Europos Sąjungos paramos poveikio Lietuvos turizmo sektoriui ir plėtros galimybių vertinimu (2013 metai);

4.5. Lietuvos, kaip turizmo šalies, vertinimu (2015 metai).

5. Programą sudaro 3 skyriai: „Įžanga“, „Programos tikslai ir uždaviniai“, „Programos įgyvendinimas“, 1 priedas „Lietuvos turizmo plėtros 2014–2020 metų programos įgyvendinimo vertinimo kriterijų ir siekiamų jų reikšmių sąrašas“ ir 2 priedas „Žemėlapiai“.

6. Programoje vartojamos sąvokos:

6.1. **Darnusis turizmas** – turizmas saugant natūralią gamtinę ir kultūrinę aplinką ir laikantis darnaus vystymosi principų.

6.2. **Kultūros kelias** – kultūros, švietimo, paveldo ir turistinio bendradarbiavimo projektas, kuriuo siekiama sukurti ir populiarinti vieną ar kelis su istoriniu keliu, kultūros koncepcija, pasaulinės svarbos asmenybe ar reiškiniu susijusius turizmo maršrutus, reikšmingus puoselėjant europinių vertybių supratimą ir pagarbą joms.

6.3. **Kultūrinis turizmas** – turizmas norint pažinti kultūrinę aplinką, kraštovaizdžius, kultūros ir gamtos paveldą, tradicijas, išskirtinį vietos gyvenimo būdą, pamatyti vaizduojamojo ir scenos meno kūrinius, lankyti kultūros renginius, dalyvauti pramogose.

6.4. **Prioritetinis turizmo plėtros regionas** – teritorija, kurioje yra daugiausia turistinių išteklių ir palankiausia plėtoti prioritetines turizmo rūšis.

6.5. **Prioritetinės turizmo rūšys** – vietos ir užsienio turistams patraukliausios turizmo rūšys: kultūrinis turizmas, verslo turizmas, sveikatos turizmas ir ekologinis turizmas.

6.6. **SPA paslaugos** – specialiai įrengtose patalpose kvalifikuotų specialistų atliekamos ir (arba) prižiūrimos procedūros, kurioms paprastai naudojamas vanduo ir kurios skirtos fizinei ir psichinei sveikatai gerinti, atsipalaiduoti, savijautai gerinti, kūnui gražinti ir lepinti.

6.7. **Sveikatos turizmas** – turizmas siekiant gauti asmens sveikatos priežiūros (sveikatinimo) ir (arba) sveikatingumo paslaugų.

6.8. **Turistinė vietovė** – turistinių išteklių ir turizmui tinkamą infrastruktūrą turinti teritorija, kurioje teikiamos turizmo paslaugos.

6.9. **Turizmo maršrutas** – iš anksto pagal turistinės kelionės tematiką suplanuotas vykimo kelias, jungiantis vienoje ar keliose gyvenamosiose vietovėse turistų lankomas vietas ir turistų aptarnavimo objektus.

6.10. **Verslo turizmas** – turizmas profesiniais ar darbo tikslais, siekiant įgyti profesinių žinių ir jas papildyti. Apima dalyvavimą dalykiniuose susitikimuose, seminaruose, konferencijose, kongresuose, parodose ir panašiai.

6.11. **Ekologinis turizmas** – turizmas tausojant aplinką ir suteikiant vietos gyventojams socialinės ekonominės veiklos galimybių. Apima pažintinį, aktyvųjį (dviračių, vandens, pėsčiųjų ir kitokį) turizmą ir kaimo turizmo paslaugas. Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatyme ir jo įgyvendinamuosiuose teisės aktuose vartojama pažintinio turizmo sąvoka.

7. Kitos Programoje vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos turizmo įstatyme, Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatyme ir kituose Lietuvos Respublikos teisės aktuose.

II SKYRIUS
PROGRAMOS TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

8. Programos strateginis tikslas – didinti Lietuvos turizmo sektoriaus konkurencingumą.

9. Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2015 metais, palyginti su 2014 metais, užsienio turistų kelionių į Lietuvos Respubliką padaugėjo 0,4 procento (nuo 2,06 iki 2,07 mln.). Nors 2015 metais dėl geopolitinės situacijos smarkiai sumažėjo turistų kelionių į Lietuvos Respubliką iš Rusijos Federacijos ir Baltarusijos Respublikos, tačiau net 12,7 procento padaugėjo turistų iš Europos Sąjungos (toliau – ES) valstybių narių kelionių. Valstybinio turizmo departamento prie Ūkio ministerijos skaičiavimais, 2015 metais iš atvykstamojo turizmo (vienadienių lankytojų ir turistų) Lietuvos Respublika gavo 1,18 mlrd. eurų pajamų, arba 4 procentais daugiau nei 2014 metais.

10. Turizmas – ekonominė veikla, pirmiausia skatinanti ekonomikos augimą, tačiau norint išlaikyti konkurencingumą tarptautinėje turizmo rinkoje būtina siekti darnios turizmo plėtros. Labai svarbus ne tik ekonominis, bet ir sociokultūrinis turizmo poveikis. Jis pasireiškia kuriama infrastruktūra, didėjančia paslaugų ir pramogų pasiūla, gyvėjančiu kultūriniu gyvenimu regionuose, augančiomis vietos gyventojų saviraiškos galimybėmis, stiprėjančiu tapatumu ir kultūrinio savitumo raiška.

11. Didinant turizmo sektoriaus konkurencingumą, svarbu siekti, kad turistų lankomi objektai ir turistams teikiamos paslaugos būtų pritaikyti ir siūlomi jiems visiems, atsižvelgiant į jų fizines išgales, negalią ar amžių, tai yra specialiųjų poreikių turintiems asmenims, šeimoms su mažais vaikais, senyviems žmonėms ir panašiai. Todėl skatinant įgyvendinti turizmo projektus tikslinga nustatyti, kad šiuose objektuose būtina įrengti specialią infrastruktūrą, numatyti atitinkamą aptarnavimą (specialiai mokytas personalas, gestų kalbos vertėjai, aprašymai Brailio raštu), organizuoti veiklą ir ekspozicijas, pritaikytas specialiųjų poreikių turintiems asmenims.

12. Lietuvos Respublikos turizmo produktų konkurencingumas didėtų užtikrinus turizmo sektoriaus stebėseną. Būtina turėti nuoseklių ir patikimų rinkos tyrimų duomenų apie Lietuvos Respublikos turizmo produktų kokybę, paklausą ir vartotojus. Tai leistų objektyviau vertinti tiek pavienių turizmo sektorių, tiek visos turizmo veiklos rezultatus ir padėtų parengti

tikslesnes raidos prognozes ir turizmo planavimo dokumentus. Veiksminga turizmo sektoriaus stebėsena (operatyvi turizmo statistika, nuolatiniai ir atrankiniai tyrimai, rezultatų analizė ir prognozės) didintų ir Lietuvos turizmo produktų konkurencingumą. Siekiant atlikti efektyvią Lietuvos turizmo sektoriaus stebėseną, būtina užtikrinti šių tyrimų tęstinumą, tyrimus atlikti dažniau.

13. Didėjantis turizmo sektoriaus konkurencingumas skatins ne tik užsienio turistus atvykti į Lietuvos Respubliką, bet ir Lietuvos Respublikos gyventojus daugiau keliauti po savo šalį, pažinti jos unikalų kraštovaizdį, turtingą kultūros paveldą, geriau suprasti istoriją ir prisidės prie regionų ekonominės plėtros. Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2015 metais buvo 2,66 mln. vietinių turistų kelionių po Lietuvos Respubliką, arba 0,5 procento daugiau nei 2014 metais. Iš vietinio turizmo (vienadienių lankytojų ir turistų) 2015 metais uždirbta 0,44 mlrd. eurų, arba 6,3 procento daugiau nei 2014 metais.

14. Siekiant didinti Lietuvos turizmo sektoriaus konkurencingumą, Programoje nustatyti 3 tikslai ir 10 uždavinių.

15. Programos 1 priede pateikti Programos įgyvendinimo vertinimo kriterijai ir siekiamos jų reikšmės 2016 ir 2020 metais.

16. Pirmasis Programos tikslas – plėtoti turizmo infrastruktūrą ir gerinti paslaugų kokybę (toliau – pirmasis Programos tikslas).

17. ES struktūrinė parama 2007–2013 metais labai teigiamai veikė turizmo plėtrą ir sudarė sąlygas kurti patrauklią prioritetinių aktyvaus poilsio, kultūrinio, dalykinio (konferencijų), sveikatos turizmo rūšių infrastruktūrą, didinti turizmo paslaugų įvairovę, gerinti jų kokybę. 2007–2013 metų finansavimo laikotarpiu pagal ES struktūrinės paramos turizmui priemones finansuota daugiau nei 290 projektų, kuriems skirta 251,12 mln. eurų ES struktūrinės paramos ir bendrojo finansavimo (Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto) lėšų. Rekonstruoti senieji objektai susigrąžino turistų dėmesį, o sukurti nauji atvėrė daugiau turizmo galimybių. Kaimo turizmui skatinti 2007–2013 metais skirta 46,6 mln. eurų iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai ir nacionalinio biudžeto – įgyvendinta daugiau nei 340 projektų. Tikslingai investuotos ES struktūrinės paramos lėšos leidžia plėtoti vietinį verslą, o sutvarkytais parkais, alėjomis, dviračių takais, paplūdimiais ir kita infrastruktūra naudojasi ne tik turistai iš užsienio, bet ir vietos gyventojai.

18. Lietuvos Respublikos gamtinių ir kultūrinių turizmo išteklių potencialas ir teritorinė sklaida netolygūs, todėl pagal jų išskirtinumą ir sankaupą Programoje skiriami šie savivaldybių teritorijose esančius patraukliausius turizmo objektus apimantys prioritetiniai turizmo plėtros regionai:

18.1. Vilniaus regionas, apimantis Vilniaus miesto, Vilniaus rajono, Širvintų rajono, Trakų rajono savivaldybes;

18.2. Pajūrio regionas, apimantis Klaipėdos miesto, Klaipėdos rajono, Palangos miesto, Kretingos rajono, Neringos, Šilutės rajono savivaldybes;

18.3. Nemuno žemupio regionas, apimantis Kauno miesto, Kauno rajono, Birštono, Kaišiadorių rajono, Jurbarko rajono, Šakių rajono, Prienų rajono savivaldybes;

18.4. Pietų Dzūkijos regionas, apimantis Druskininkų, Lazdijų rajono, Varėnos rajono savivaldybes;

18.5. Rytų Aukštaitijos regionas, apimantis Zarasų rajono, Ignalinos rajono, Utenos rajono, Anykščių rajono, Molėtų rajono savivaldybes;

18.6. Žemaitijos aukštumų regionas, apimantis Telšių rajono, Plungės rajono savivaldybes.

19. Plėtojant viešąją turizmo infrastruktūrą ir paslaugas, svarbu išlaikyti tęstinumą ir kurti infrastruktūrą, skirtą prioritetinių rūšių turizmo paklausai didinti prioritetiniuose turizmo plėtros regionuose ir šiam turizmui pritaikyti specialiųjų poreikių turintiems asmenims.

20. Pirmojo Programos tikslo 1 uždavinys – plėtoti kultūrinio turizmo, verslo turizmo, sveikatos turizmo ir ekologinio turizmo viešąją ir privačią infrastruktūrą prioritetiniuose turizmo plėtros regionuose.

21. Kultūrinį turizmą sudaro kultūros paveldo objektų (pilių, bažnyčių, vienuolynų, senamiesčių, muziejų, meno galerijų ir kitų paveldo statinių) ar miestų lankymas (kai svarbiausias tikslas – kultūros objektai ir kultūros renginiai arba sudaroma galimybių susipažinti su tautinėmis tradicijomis, amatais, tiesiogiai dalyvauti veikloje ir įsigyti gaminių). Didelį turistų susidomėjimą kelia į Jungtinių Tautų Švietimo, mokslo ir kultūros organizacijos (toliau – UNESCO) pasaulio paveldo sąrašą įtraukti Vilniaus istorinis centras, Kuršių nerija, Struvės geodezinio lanko objektai, Kernavės archeologinė vietovė, taip pat į UNESCO reprezentatyvųjį žmonijos nematerialiojo kultūros paveldo sąrašą įrašyta Lietuvos kryždirbystė ir kryžių simbolika, dainų ir šokių švenčių tradicija Baltijos valstybėse, lietuvių sutartinės, polifoninės dainos. Kultūrinis turizmas miestų, architektūros paveldo, šalies istorijos požiūriu potencialiai įdomus tiek vietos, tiek užsienio turistui.

22. Remiantis Vakarų Europos valstybių patirtimi, labiausiai lankomi yra tie istoriniai pastatai, muziejai, galerijos, kuriuose teikiama papildomų paslaugų (siūlomas maitinimas, teikiama informacija, veikia knygynai, prekiaujama suvenyrais ir kita), organizuojamos parodos, konferencijos ir kultūros renginiai, vyksta edukacinės programos. Todėl siekiant įgyvendinti kultūros paveldo objektų viešosios ir privačios infrastruktūros plėtros projektus turi būti užtikrintas objekto baigtumas ir paslaugų kompleksiškumas.

23. Sveikatos turizmas – viena sparčiausiai augančių turizmo rūšių. Pasaulinės sveikatinimo turizmo rinkos esamas ir prognozuojamas augimas – apie 30–35 procentus kasmet. Sveikatos turizmo produktų konkurencingumui užtikrinti reikia aukšto lygio paslaugų infrastruktūros ir kokybės standartų, aukštos kvalifikacijos specialistų.

24. Lietuvos Respublikos galimybės konkuruoti Europos sveikatos turizmo produktų rinkoje turėtų būti didinamos plėtojant sveikatos turizmo paslaugų infrastruktūrą, ugdant sveikatinimo ir sveikatingumo paslaugas teikiančių specialistų kompetenciją, sveikatinimo paslaugas teikiančias įstaigas sertifikuojant ir (arba) akredituojant tarptautiniu lygiu pagal

pripažintus kokybės standartus. Sveikatos turizmas turėtų būti plėtojamas valstybės remiamos viešojo ir privataus sektorių partnerystės, klasterizacijos ir integruotos rinkodaros pagrindais.

25. Didžiausio turizmo potencialo teritorijos, kuriose prioritetas teikiamas sveikatos turizmo plėtrai, numatytos kurortuose (Druskininkuose, Palangoje, Birštone ir Neringoje), kurortinėse teritorijose (Anykščiuose ir Trakuose) ir trijuose didžiuosiuose Lietuvos miestuose (Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje).

26. Verslo turizmo plėtra – viena iš svarbiausių priemonių, didinančių viešbučių užimtumą ir gerinančių apgyvendinimo verslo rezultatus.

Lietuvos banko duomenimis, 2015 metais iš užsienio turistų ir vienadienių lankytojų, atvykusių į Lietuvos Respubliką verslo ir profesiniais reikalais, uždirbta 249,3 mln. eurų, arba 1,1 procento daugiau nei 2014 metais. Dalykinių kelionių pajamos 2015 metais sudarė 21,1 procento visų atvykstamojo turizmo pajamų.

27. Tarptautinių konferencijų turizmo produktų kūrimą ir jų konkurencinį pranašumą lemia konferencijų infrastruktūros (patalpų ir įrenginių) pajėgumas, oro transporto veiklos galimybės, kompleksinės paslaugos (apgyvendinimas, maitinimas ir panašiai), gebėjimas profesionaliai organizuoti dideles konferencijas (renginius). Lietuvos Respublikoje nedidelėms tarptautinio lygio konferencijoms rengti tinkamą infrastruktūrą turi daugelis viešbučių, aukštos kokybės konferencijų rengimo sąlygas siūlo uždaroji akcinė bendrovė Lietuvos parodų ir kongresų centras „Litexpo“ ir kiti. Visomis konferencijų turizmo galimybėmis nepasinaudojama, nes šių produktų pristatymas tarptautinėse turizmo rinkose neorganizuojamas nacionaliniu lygiu, nevykdoma aktyvaus pardavimo. Kadangi Lietuvos Respublikoje nėra atskiro tarptautinio lygio konferencijų centro, kuriame tilptų daugiau kaip 2 500 dalyvių, sunku rengti dideles konferencijas, todėl labai svarbu tokį centrą įsteigti ir organizuoti jo veiklą. Lietuvos konferencijų turizmo galimybės turėtų būti pristatomos ir konferencijų turizmas skatinamas viešojo ir privataus sektorių partnerystės pagrindais.

Didžiausio turizmo potencialo teritorijos, kuriose prioritetas teikiamas verslo turizmo plėtrai, yra Vilnius, Kaunas, Klaipėda ir Lietuvos Respublikos kurortai.

28. Ekologinio turizmo plėtros Lietuvos Respublikoje pagrindas – kraštovaizdžio natūralumas ir gamtos vertybių gausa, savitas pajūrio regionas, pradėta kurti pažintinio turizmo infrastruktūros sistema nacionaliniuose ir regioniniuose parkuose.

Esminė ekologinio turizmo produktų paklausos sąlyga – patrauklus viešosios turizmo infrastruktūros (turizmo maršrutų, trasų, takų) ir aptarnavimo paslaugų kompleksas. Saugomos teritorijos pritaikomos turizmui taip, kad jų lankymas nekenktų kraštovaizdžiui ir gamtinei aplinkai, infrastruktūra planuojama ir įrengiama siekiant turistų srautus nukreipti į tas vietas, kuriose būtų galima pažinti gamtą nedarant jai žalos.

Kad būtų plėtojami ekologinio turizmo produktai ir didinamas jų konkurencingumas, būtina ir toliau investuoti į viešąją infrastruktūrą ir ją gerinti, skatinti verslininkus teikti reikiamas paslaugas (apgyvendinimo, maitinimo, inventoriaus nuomos, aptarnavimo ir kitas) ir užtikrinti informacijos sklaidą.

29. Didžiausio turizmo potencialo teritorijos, kuriose prioritetas teikiamas ekologinio turizmo plėtrai, numatytos 5 regionuose: Pajūrio, Dzūkijos, Rytų Aukštaitijos, Žemaitijos aukštumų ir Nemuno žemupio.

Svarbiausi šių regionų ekologinio pažintinio turizmo arealai – nacionaliniai ir regioniniai parkai ir jų artima aplinka, kurortai ir kurortinės teritorijos, pajūris ir didžiausi ežerynai, šiose teritorijose svarbiausia – plėtoti viešąją turizmo infrastruktūrą.

30. Pirmojo Programos tikslo 2 uždavinys – kurti ir populiarinti turizmo maršrutus, kultūros kelius, turizmo trasas.

31. Plėtojant kultūros kelius, ypač daug dėmesio turi būti skiriama Europos vienybei, istorijai, kultūrai, vertybėms ir galimybę atrasti mažiau žinomas vietas teikiančioms temoms. Lietuvos Respublika per mažai naudojasi galimybėmis, kurias galėtų suteikti dalyvavimas tarptautinėse kultūros kelių programose, pirmiausia tose, kurios sertifikuotos ar siekia būti sertifikuotos Europos kultūros kelių instituto (angl. *European Institute of Cultural Routes*). Lietuvos Respublikos dalyvavimas tokiose tarptautinėse programose didintų kitų Europos valstybių gyventojų susidomėjimą mūsų valstybe, gerintų Lietuvos Respublikos, kaip turizmo valstybės, įvaizdį. Kurdama nacionalinio lygmens kultūros kelius, Lietuvos Respublika turi siekti įsijungti į Europos kultūros kelių tinklą.

32. Pasaulinės turizmo plėtros tendencijos rodo, kad teminiai turizmo maršrutai ir kultūros keliai, jungiantys kelis regionus ar valstybes, paprastai patrauklesni ir populiaresni. Dėl savo istorinių, gamtinių, geografinių ir kultūrinių ypatumų, Lietuvos Respublika turi palankias sąlygas kurti nacionalinius kultūros kelius (Žydų kultūros paveldo kelias, Istorinių mineralinių miestų ir kurortinio paveldo kelias) ir įsijungti į Europos kultūros kelių instituto sertifikuotus tarptautinius kultūros kelius. Siekdama pasinaudoti galimybėmis, kurias suteikia dalyvavimas tarptautinėse kultūros kelių programose, ir atsižvelgdama į pagrindinius Europos Tarybos kultūros kelių sertifikavimo kriterijus, Lietuvos Respublika turi palankias sąlygas plėtoti su Gintaro keliu susijusią temą ir siekti, kad Gintaro kelias būtų sertifikuotas Europos kultūros kelių instituto.

Lietuvos Respublikoje nacionaliniu lygmeniu tikslinga plėtoti teminius turizmo maršrutus, tokius kaip Lietuvos pilių ir dvarų, baroko kultūros, Lietuvos menininkų, kulinarinio paveldo, UNESCO, piligrimystės (Šv. Jono Pauliaus II, Šv. Jokūbo ir kitus) ir kitus turizmo maršrutus. Nacionalinius ir regioninius turizmo maršrutus tikslinga populiarinti elektroninėmis rinkodaros priemonėmis ir leidiniais. Patraukliai pristatyti teminiai turizmo maršrutai skatintų atvykstamąjį ir vietinį turizmą.

33. Turizmo trasos, kuriomis galima keliauti dviračiais, patrauklios ne tik užsienio turistams, bet ir Lietuvos Respublikos gyventojams. Lietuvos Respublikoje įrengta tik viena ištisinė Pajūrio dviračių turizmo trasa ir kelios pavienės trasos kai kuriose savivaldybėse, kurortuose ir kurortinėse ar saugomose teritorijose. Taigi tikslinga ne tik plėtoti vietinės reikšmės dviračių trasas, bet ir siekti sujungti Lietuvos Respublikos, Latvijos Respublikos, Lenkijos Respublikos, Rusijos Federacijos dviračių trasas. Dviračių turizmo trasų plėtrai

prioritetas teikiamas Programos 18 punkte nurodytuose prioritetiniuose turizmo plėtros regionuose.

34. Lietuvos Respublikoje kuriami patrauklūs lankytini objektai, plėtojama turizmo infrastruktūra, teikiamos turizmo paslaugos, tačiau informacinių ženklinimo priemonių stoka dažnai trukdo turistams rasti norimus objektus. Įrengti informaciniai kelio ženklai paskatintų užsienio turistus ir Lietuvos Respublikos gyventojus keliauti ne tik po didžiausius miestus, bet ir po Lietuvos Respublikos regionus, todėl svarbu įrengti informacinius kelio ženklus ir ženklinimo infrastruktūros objektus, kurie apima pėsčiųjų takus, dviračių trasas, vandens turizmo trasas, kitas svarbias lankytinas vietas, kurios yra pagrindiniai užsienio ir vietinių turistų traukos objektai Lietuvos Respublikoje. Dėl ženklinimo priemonių stokos turistai dažnai neturi informacijos apie lankytinas vietas jungiančias dviračių trasas, šalia lankomų objektų esančius teminius maršrutus, taip pat dažnai negauna informacijos apie lankomų objektų pritaikymą neįgaliesiems. Nuoseklesnis šių turizmo infrastruktūros objektų ženklinimas prisidėtų prie didesnių turistų srautų generavimo Lietuvos Respublikos regionuose ir padidintų atskirų objektų žinomumą.

35. Pirmojo Programos tikslo 3 uždavinys – gerinti Lietuvos Respublikos pasiekiamumą.

Galimybė Lietuvos Respubliką pasiekti įvairiu transportu – vienas svarbiausių Lietuvos turizmo konkurencingumo veiksnių. Dažniausiai šiuo tikslu naudojamasi kelių ir oro transportu.

Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2015 metais sulaukta 2,07 mln. užsienio turistų, iš kurių 968,3 tūkst., arba 46,7 procento, atvyko į Lietuvą automobiliu, 6,9 procento maršrutiniu ir 1,4 procento nereguliariųjų reisų autobusu. 2015 metais traukiniu į Lietuvos Respubliką atvyko 3,5 procento užsienio turistų, arba 1,5 procento mažiau nei 2014 metais. Į Lietuvos Respubliką oro transportu atvykusių užsienio turistų padaugėjo nuo 35,7 procento (2014 metais) iki 37,9 procento (2015 metais).

36. Lietuvos Respublikos pasiekiamumas oro transportu turistiniu požiūriu nuosekliai gerėja. Kompleksiškai plėtojant Lietuvos Respublikos pasiekiamumą oro transportu, svarbiausia užtikrinti visų trijų tarptautinių oro uostų – Vilniaus, Kauno, Palangos – koordinuotą plėtrą ir tiesioginių skrydžių krypčių iš prioritetinių atvykstamojo turizmo rinkų skaičių. Siekiant atitikti verslo turizmo poreikius, būtina plėtoti tradicinių oro bendrovių skrydžių kryptis, atsižvelgti į potencialias šios rūšies turizmo tikslines rinkas ir gerinti susisiekimą su jomis. Didžiausias aviacijos paslaugų potencialas Lietuvos Respublikoje – Programos 18 punkte nurodytuose prioritetiniuose turizmo plėtros regionuose.

37. Lietuvos Respublikoje plėtojama jūrinio turizmo infrastruktūra. Klaipėdos valstybinis jūrų uostas gana sėkmingai ir aktyviai dalyvauja didžiųjų kruizinių laivų maršrutų programose. Investicijos į naują keleivinių ir krovininių keltų terminalą pagerintų bendrą padėtį, o papildomos investicijos didintų eksportuojamų jūrinio turizmo paslaugų, gerintų jų kokybę. Išplėsti jūrinio (jachtų) turizmo galimybes leistų ir Šventosios jūrų uosto plėtra.

Tikslinga skatinti ir remti ekologinio transporto, vandens transporto ir viešosios turizmo infrastruktūros plėtrą Baltijos pajūryje ir Kuršių pamaryje ir siekti sukurti bendrą, patrauklų ir konkurencingą jūrinio turizmo regioną.

38. Geležinkelio linijos plėtra maršrutu Minskas–Vilnius (užtikrinanti iki 160 kilometrų per valandą greitį) numatyta abiejų valstybių strateginiuose susitarimuose. Lietuvos Respublika taip pat investuoja į europinės vėžės geležinkelio „Rail Baltica“ projektą, kuris pagerintų turistinio susisiekimo su Vakarų Europa per Lenkiją sąlygas.

39. Pirmojo Programos tikslo 4 uždavinys – tobulinti turizmo sektoriuje dirbančių specialistų kompetenciją.

Turizmo sektoriaus darbuotojai kuria turizmui patrauklios valstybės įvaizdį. Svarbus turizmo sektoriaus konkurencingumo veiksnys – svetingumas. Daugėja inovacijų, sparčiai modernizuojami procesai, atsiranda naujų turizmo plėtros iššūkių, taigi reikia aukštos kvalifikacijos specialistų. Siekiant stiprinti šį potencialą, būtina nuolat ugdyti turizmo sektoriaus darbuotojų profesinę kompetenciją – tobulinti jų kvalifikaciją, užsienio kalbų žinias, gerinti įvaizdį, ugdyti tarpkultūrinę kompetenciją.

40. Pirmojo Programos tikslo 5 uždavinys – skatinti turizmo paslaugas teikiančių įmonių akreditaciją ir (arba) sertifikavimą.

Turizmo produktų konkurencingumui užtikrinti reikia aukštų infrastruktūros ir paslaugų kokybės standartų. Lietuvos Respublikoje nepakanka aukščiausius kokybės reikalavimus atitinkančių sertifikuotų paslaugų („Mėlynoji vėliava“, „Žaliasis raktas“), todėl norint didinti ekologinio turizmo konkurencingumą svarbu gerinti šių paslaugų kokybę ir siekti tarptautinius standartus atitinkančių įvertinimų.

Atsižvelgiant į sveikatos turizmo produktų vartotojų specifiką, paslaugų kokybės ir saugos reikalavimus ir teisinius aspektus, būtina sertifikuoti gamtinius veiksnius, sistemingai atlikti taikomuosius kurortologijos mokslinius tyrimus, stiprinti Valstybinio mokslinių tyrimų instituto Inovatyvios medicinos centro kurortologijos tyrimų veiklą ir skatinti šiuos tyrimus atlikti ir kitas institucijas.

41. Sveikatos turizmo įstaigų (SPA centrų, reabilitacijos centrų, sanatorijų ir kitų), įmonių ir jų teikiamų paslaugų ir produktų konkurencingumą didintų įdiegti aukšti sveikatinimo įstaigų, jų teikiamų paslaugų ir produktų kokybės ir saugos standartai (Tarptautinės jungtinės komisijos (angl. IJC), Europos kokybės vadybos fondo tobulumo modelio (angl. EFQM), Europos SPA asociacijos (angl. ESPA) ir kiti sertifikatai. Palangos ir Neringos kurortuose būtina diegti inovacijas, naudojant jūros ir geoterminį vandenį, sanatorijose, gydyklose, SPA centruose, vandens parkuose – kitus gamtinius sveikatinimo būdus.

42. Antrasis Programos tikslas – didinti Lietuvos Respublikos, kaip turizmo valstybės, žinomumą ir gerinti jos įvaizdį (toliau – antrasis Programos tikslas).

Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2015 metais prioritetinės Lietuvos Respublikos atvykstamojo turizmo rinkos pagal apgyvendinimo įstaigose apgyvendintų

turistų skaičių, palyginti su 2014 metais, buvo Vokietijos Federacinė Respublika (170 tūkst. turistų; turistų padaugėjo 4,9 procento), Baltarusijos Respublika (163,5 tūkst.; turistų sumažėjo 13 procentų), Rusijos Federacija (149,7 tūkst.; turistų sumažėjo 32,6 procento), Lenkijos Respublika (127,2 tūkst.; turistų padaugėjo 8,3 procento), Latvijos Respublika (116,6 tūkst.; turistų padaugėjo 11,3 procento), Ukraina (59,5 tūkst.; turistų padaugėjo 27,1 procento), Jungtinė Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystė (54,1 tūkst.; turistų padaugėjo 17,2 procento), Estijos Respublika (52,6 tūkst.; turistų padaugėjo 10,6 procento), Norvegijos Karalystė (42,4 tūkst.; turistų padaugėjo 27 procentais), Italijos Respublika (40,6 tūkst.; turistų padaugėjo 20,2 procento).

43. Valstybinio turizmo departamento prie Ūkio ministerijos užsakymu 2014–2015 metais atliktas tyrimas „Lietuvos kaip šalies turizmui vertinimas“, kuris parodė, kad Lietuvos Respublikos, kaip turizmo šalies, teigiamam įvaizdžiui didžiausią įtaką daro kultūrinis turizmas. Turistams, kurie Lietuvos Respubliką renkasi kaip savo atostogų kryptį, svarbiausi motyvai – sostinės architektūra ir istorinis paveldas, vietinių gyventojų svetingumas, maisto kultūra, saugumas. Tyrimo duomenimis, daugiausia informacijos apie mūsų valstybę turi turistai iš kaimyninių valstybių (Latvijos Respublikos, Estijos Respublikos, Rusijos Federacijos, Lenkijos Respublikos ir Baltarusijos Respublikos). Tyrimo metu nustatytas Lietuvos Respublikos rekomendavimo atostogoms indeksas NPS (angl. *Net Promoter Score*). Bendras tyrime dalyvavusių šalių rekomendavimo atostogoms indeksas yra 57, didžiausias rekomendavimo atostogoms indeksas yra Estijos Respublikos – 78, Latvijos Respublikos rekomendavimo atostogoms indeksas yra 76, Izraelio Valstybės – 73, Prancūzijos Respublikos – 69, Italijos Respublikos ir Vokietijos Federacinės Respublikos – 63, Japonijos ir Rusijos Federacijos – 60. Bendras Lietuvos Respublikos įvaizdžio vertinimas – 73 procentai, bendras informacijos apie Lietuvos Respubliką vertinimas – 83 procentai. Bendrieji Lietuvos Respublikos įvaizdžio rodikliai gana aukšti, tačiau vertinimas labai skiriasi pagal valstybes. Geriausiai Lietuvos Respubliką vertina kaimyninių valstybių turistai – estai ir latviai, tolimųjų atvykstamojo turizmo rinkų atstovai žydai, japonai ir kinai. Tyrimas parodė, kad Lietuvos Respublika – turistams patraukli, nes 58 procentai Lietuvos Respublikoje viešinčių turistų ją vertina kaip turizmui labai patrauklią valstybę, o 22 procentai turistų – kaip turizmui ypač patrauklią valstybę. Tyrimas atskleidė, kad Lietuvos Respublikoje apsilankę užsienio turistai jos įvaizdį vertina kur kas geriau (73 procentai) nei niekada Lietuvos Respublikoje nesilankę asmenys iš užsienio tikslinių auditorijų (14 procentų).

44. Prie prioritetinių Lietuvos Respublikos atvykstamojo turizmo rinkų priskiriamos užsienio valstybės, turinčios būtinas ir pakankamas sąlygas pritraukti turistų srautus į Lietuvos Respubliką. Atvykstamojo turizmo rinkų prioritetizavimo kriterijai: užsienio turizmo rinkos dalis Lietuvos Respublikoje (turistų skaičius ir jo pokyčiai, išlaidos), Lietuvos Respublikos pasiekiamumo galimybės (geografinis artumas, tiesioginiai skrydžiai), užsienio rinkos potencialas (užsienio rinkos dydis, turizmo aplinka, vartotojų (turistų) įpročiai,

pasiekiamumo kanalai, kultūriniai ir ekonominiai ryšiai su Lietuvos Respublika), Lietuvos Respublikos turizmo sektoriaus dalyvių įdirbis ir rinkodaros veiklų tęstinumas (kompleksinės rinkodaros priemonės, užsienio ir Lietuvos kelionių organizatorių bendradarbiavimas) ir panašiai. Atsižvelgiant į kintančią politinę ir ekonominę situaciją kaimyninėse rinkose, užsienio turizmo rinkų potencialą, Lietuvos Respublikos turizmo sektoriaus konkurencinius pranašumus ir galimybes užsienio rinkose, prioritetinės Lietuvos Respublikos atvykstamojo turizmo rinkos suskirstytos į keturias grupes: tikslinės (svarbiausios), svarbios, tolimosios ir perspektyvinės. Užsienio turistų srautas Lietuvos Respublikos apgyvendinimo įstaigose iš prioritetinių atvykstamojo turizmo rinkų 2015 metais sudarė 89,3 procento visų į Lietuvos Respubliką atvykstančių užsienio turistų.

Prie prioritetinių Lietuvos Respublikos turizmo rinkų priskiriama ir vietinio turizmo rinka. Lietuvos Respublikos apgyvendinimo įstaigose 2015 metais apsistojo 1 139,7 tūkst. turistų, ir tai sudarė 45,6 procento visos turizmo rinkos.

45. Prie tikslinių (svarbiausių) atvykstamojo turizmo rinkų priskiriamos Vokietijos Federacinė Respublika, Jungtinė Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystė, Švedijos Karalystė, Norvegijos Karalystė, Italijos Respublika ir Prancūzijos Respublika. Tai valstybės, iš kurių 2015 metais Lietuvos apgyvendinimo įstaigose apsistojo 369,2 tūkst. turistų, arba 27,1 procento visų užsienio turistų.

46. Prie svarbių atvykstamojo turizmo rinkų priskiriamos Latvijos Respublika, Estijos Respublika, Baltarusijos Respublika, Ukraina, Lenkijos Respublika ir Rusijos Federacija, iš kurių Lietuvos Respublikos apgyvendinimo įstaigose 2015 metais apsistojo 668,9 tūkst. turistų, arba 49,2 procento visų užsienio turistų.

47. Prie tolimųjų atvykstamojo turizmo rinkų priskiriamos Jungtinės Amerikos Valstijos, Izraelio Valstybė, Japonija ir Kinijos Liaudies Respublika. į Lietuvos Respubliką 2015 metais atvyko ir apgyvendinimo įstaigose apsistojo 79,4 tūkst. turistų iš tolimųjų rinkų, arba 5,8 procento visų užsienio turistų.

48. Prie perspektyvinių atvykstamojo turizmo rinkų priskiriamos Belgijos Karalystė, Danijos Karalystė, Ispanijos Karalystė, Nyderlandų Karalystė ir Suomijos Respublika. Lietuvos Respublikos apgyvendinimo įstaigose 2015 metais apsistojo 115 tūkst. turistų iš šių rinkų, arba 8,5 procento visų užsienio turistų.

49. Lietuvos Respublikos, kaip patrauklios turizmo valstybės, įvaizdis labai veikia turizmo sektoriaus konkurencingumą ir ekonomiką. Taigi labai svarbu siekti gerinti Lietuvos Respublikos, kaip darnios ir kokybiškos turizmo traukos vietovių visumos, įvaizdį, ypač prioritetinėse rinkose, propaguoti Lietuvos Respublikos lankytinas vietas ir daryti jas patrauklesnes, geriau informuoti turistus, kaip pasiekti šias vietas individualiu ir visuomeniniu transportu. Būtina užtikrinti ilgalaikį, nuoseklų bendro valstybės įvaizdžio kūrimą ir šios veiklos koordinavimą.

50. Antrojo Programos tikslo 1 uždavinys – skatinti kurti ir įgyvendinti elektroninės rinkodaros projektus.

Dėl informacinių ir moderniųjų ryšių technologijų raidos, vis dažnesnio jų naudojimo labai pakito turizmo sektoriaus ir turistų santykis. Įvertinus šių technologijų poveikį turizmui, akivaizdu, kad aktyviai naudojamos moderniosios technologijos (internetas, mobilieji telefonai, bendravimas socialiniuose tinkluose ir panašiai) – ne tik veiksmingas informacijos sklaidos kanalas, bet ir gera įvaizdžio kūrimo priemonė. Siekiant kuo geriau pasinaudoti moderniųjų technologijų teikiamomis galimybėmis, būtina tobulinti, kurti ir plėtoti elektroninio pardavimo kanalus.

Nuoseklus Lietuvos Respublikos turizmo galimybių populiarinimas užtikrinant aktyvią informacijos sklaidą šiuolaikiškomis informacinių technologijų priemonėmis – esminis vietinio ir atvykstamojo turizmo skatinimo prioritetas. Elektroninės rinkodaros veiksmai, skirtini Lietuvos Respublikos žinomumui didinti ir jos, kaip turizmo valstybės, įvaizdžiui gerinti: pozicionavimas (turizmo konkurencinių pranašumų identifikavimas ir Lietuvos turizmo galimybes pristatančios komunikacijos žinutės sukūrimas), rinkodara paieškos sistemose, reklamos kampanijos tarptautiniuose kelionių portaluose, komunikacija socialiniais tinklais, interneto svetainių atnaujinimas ir optimizavimas (Lithuania.travel ir Lietuvosmarsrutai.eu), mobiliųjų aplikacijų kūrimas, rinkodara vaizdo priemonėmis (videofilmų, vaizdo klipų ir virtualios realybės filmų kūrimas ir populiarinimas).

Prioritetiniuose turizmo plėtros regionuose itin svarbu kurti savivaldybes bendradarbiauti skatinančius viešojo ir privataus sektorių turizmo rinkodaros projektus.

51. Antrojo Programos tikslo 2 uždavinys – vykdyti kompleksinę rinkodarą prioritetinėse atvykstamojo turizmo rinkose.

Daugiau kaip pusė (58,2 procento) Lietuvos Respublikos apgyvendinimo įstaigose 2015 metais apgyvendintų turistų buvo ES piliečiai, todėl kompleksinės rinkodaros priemonės 2016–2020 metais vykdomos tikslinėse (svarbiausiose) atvykstamojo turizmo rinkose (Europos valstybėse): Vokietijos Federacinėje Respublikoje, Jungtinėje Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystėje, Švedijos Karalystėje, Norvegijos karalystėje, Italijos Respublikoje ir Prancūzijos Respublikoje. Šiose tikslinėse atvykstamojo turizmo rinkose būtina įgyvendinti veiksmingas kompleksinės rinkodaros priemones: taikyti elektroninės rinkodaros priemones ir vykdyti reklamos kampanijos projektus, organizuoti pažintinius turus žiniasklaidos ir kelionių organizatorių atstovams, dalyvauti tarptautinėse turizmo parodose ir renginiuose, leisti įvaizdžio kūrimo ir turizmo leidinius ir panašiai.

Tolimosiose turizmo rinkose (Jungtinėse Amerikos Valstijose, Izraelio Valstybėje, Japonijoje ir Kinijos Liaudies Respublikoje) tikslinga pradėti vykdyti kompleksą rinkodaros priemonių (įgyvendinti elektroninės rinkodaros priemones ir reklamos kampanijos projektus, dalyvauti turizmo parodose ir kontaktų mugėse, organizuoti turizmo galimybių pristatymo renginius ir pažintinius turus po Lietuvos Respubliką žurnalistams, kelionių organizatoriams ir panašiai).

52. Antrojo Programos tikslo 3 uždavinys – bendradarbiauti su kaimyninėmis valstybėmis, įgyvendinant bendrus tarptautinius turizmo rinkodaros projektus.

Turizmo sektorius, kaip ir kiekvienas kitas ekonomikos sektorius, susiduria su vis didėjančia pasauline konkurencija. Europos mastu Lietuvos Respublika – nedidelė valstybė, todėl siekdama atlaikyti šią konkurenciją ji turi pasiūlyti ilgalaikių ir kokybiškų turizmo paslaugų ir bendradarbiauti su kaimyninėmis valstybėmis, įgyvendindama bendrus turizmo rinkodaros projektus. Labai svarbu skatinti tarptautinį bendradarbiavimą su Baltijos jūros regiono valstybėmis, ypač kaimynėmis – Latvijos Respublika, Estijos Respublika, siekiant kuo geriau pristatyti save pasauliui kaip Baltijos jūros turizmo regioną. Siekiant turizmo rinkodaros priemonių sinergijos, Baltijos jūros regiono turizmo galimybes būtina pristatyti tolimosiose atvykstamojo turizmo rinkose.

53. Trečiasis Programos tikslas – mažinti turizmo paslaugų sezoniškumą (toliau – trečiasis Programos tikslas).

Lietuvos statistikos departamento duomenimis, vidutinis Lietuvos Respublikos viešbučių numerių užimtumas 2015 metais siekė 49,8 procento. Palyginti su 2014 metais, viešbučių užimtumas išaugo 0,8 procento. Didžiausi užimtumo rodikliai per turizmo sezoną – nuo gegužės iki rugsėjo (gegužė – 55,1 procento, birželis – 59,8 procento, liepa – 63,7 procento, rugpjūtis – 65,7 procento, rugsėjis – 55,7 procento), o mažiausias vidutinis Lietuvos viešbučių užimtumas žiemą: gruodį – 41 procentas, sausį – 37,3 procento, vasarį – 38,5 procento. Iš Lietuvos Respublikos didžiųjų miestų, kurortų ir kurortinių teritorijų sezoniškumo problemą pavyko įveikti tik Druskininkams ir Birštonui – šių kurortų apgyvendinimo įstaigose turistų srautai per metus pasiskirsto gana tolygiai.

54. Sezoniškumas – viena didžiausių Lietuvos Respublikos turizmo sektoriaus problemų, lemiančių netolygų turistų srautų pasiskirstymą įvairiais metų laikais, ypač spalio–balandžio mėnesiais, ne tik kurortuose, bet ir visoje Lietuvos Respublikoje. Sezoniškumas daro neigiamą poveikį turizmo paslaugų teikėjams, neleidžia optimaliai naudoti turimos infrastruktūros ir žmogiškųjų išteklių.

55. Kad mažėtų sezoniškumas, būtina kurti viešąją infrastruktūrą ir aktyviai remti projektus, kurie paslaugų įvairove prisideda prie sezoniškumo mažinimo, ypač prioritetiniuose turizmo plėtros regionuose; skatinti viešbučius aktyviau kurti visus metus veikiančius SPA centrus, Pajūrio regione plėtoti paslaugas, patrauklias turistams ne tik per vasaros sezoną, o kaimo turizmo sodybose skatinti teikti ir plėtoti specializuotas paslaugas, siekiant sukurti konkurencingų produktų, patrauklių įvairiais metų laikais.

56. Trečiojo Programos tikslo 1 uždavinys – didinti kultūros renginių ir pramogų pasiūlą ne per turizmo sezoną.

Viena iš kultūrinio turizmo rūšių – renginių ir pramogų turizmas. Tai laisvalaikio poreikių tenkinimas pramogaujant tam tikslui skirtuose objektuose (teminiuose parkuose), dalyvaujant masiniuose sporto ar kultūros renginiuose. Pramogų turizmo produktų plėtra – viena veiksmingiausių priemonių turizmo vietovių konkurencingumui didinti, sezoniškumui mažinti, kelionės trukmei ilginti ir paslaugų verslo sąlygoms gerinti. Siekiant mažinti turizmo paslaugų sezoniškumą, tikslinga inicijuoti ir remti kulinarinio paveldo, etnokultūros regionų

tradicijų, tradicinių amatų plėtrą ir edukacinių, taip pat gamtos pažinimo programų kūrimą Lietuvos Respublikoje.

57. Trečiojo Programos tikslo 2 uždavinys – didinti ir plėsti kaimo turizmo paslaugų pasiūlą ne tik per turizmo sezoną.

Kaimo turizmas – viena iš ekologinio turizmo rūšių, kai kuriuose regionuose aktyviai prisidedančių prie ekologinio turizmo produktų kūrimo. Lietuvos Respublikoje ekologinio turizmo veikla aktyviausia nacionaliniuose ir regioniniuose parkuose, tam tikrose rytų, pietų ir vakarų Lietuvos Respublikos kaimo vietovėse.

Lietuvos statistikos departamento duomenimis, Lietuvos Respublikoje 2015 metais veikė 655 kaimo turizmo sodybos. Kaimo turizmo sodybose 2015 metais buvo 14,5 tūkst. vietų. Kaimo turizmo sodybų pasiskirstymas 2015 metais pagal apskritis: Utenos (26,1 procento), Vilniaus (19,1 procento), Alytaus (14,5 procento), Kauno (11,5 procento) ir Klaipėdos (9,8 procento).

58. Specializuotų kaimo turizmo paslaugų teikimas – svarbiausias uždavinys siekiant didinti kaimo turizmo paslaugų konkurencingumą. Yra 10 pagrindinių kaimo turizmo sodybų specializacijų: ramaus poilsio, pažintinio poilsio, aktyvaus laisvalaikio, poilsio su šeima, kulinarinio paveldo, gamtą tausojančios sodybos, sveikatingumo sodybos, šeimos švenčių, verslo renginių, agroturizmo sodybos. Svarbu skatinti kaimo turizmo sodybose puoselėti senuosius amatus.

Kaimo turizmo sektoriuje iš užsienio atvykstančių turistų kasmet daugėja, todėl būtina rūpintis, kad kaimo turizmo paslaugas teikiantys asmenys mokytųsi užsienio kalbų, ir ugdyti jiems tiesioginio pardavimo ir rinkodaros įgūdžius. Kaimo turizmo paslauga dėl verslo specifikos ir mažos apimties kelionių organizatoriams ir agentūroms nepatraukli, bet turi didelį potencialą tarp individualių turistų. Siekiant skatinti kaimo turizmo ir ekologinio turizmo paslaugų eksportą, būtina remti ir tobulinti esamų elektroninių kaimo turizmo populiarinimo kanalų efektyvinimą, sklaidą tarptautinėse rinkose.

III SKYRIUS
PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

59. Programos 2 priede pateikti 6 žemėlapiai, kuriuose pavaizduoti Programos 18 punkte nurodytuose prioritetiniuose turizmo plėtros regionuose esantys svarbiausi rekomenduojami finansuoti turizmo objektai.

60. Programa įgyvendinama per Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos ir kitų įgyvendinant Programą dalyvaujančių asignavimų valdytojų strateginius veiklos planus, taip pat Programos įgyvendinimo veiksmų planą, kurį, suderintą su Programos 1 priede nurodytomis institucijomis, tvirtina ūkio ministras. Į Programos įgyvendinimo veiksmų planą įtraukiamos konkrečios Programai įgyvendinti reikalingos priemonės.

61. Programos įgyvendinimą koordinuoja Lietuvos Respublikos ūkio ministerija (toliau – Programos koordinatorius).

62. Siekdamas užtikrinti, kad būtų tinkamai siekiama Programos tikslų ir vykdomi joje nustatyti uždaviniai, Programos koordinatorius ne tik atlieka Strateginio planavimo metodikoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 6 d. nutarimu Nr. 827 „Dėl Strateginio planavimo metodikos patvirtinimo“, nustatytas funkcijas, bet ir pagal kompetenciją dalyvauja šioje kitų institucijų vykdomoje veikloje:

62.1. sudarant ir tvirtinant valstybės ir regionų projektų sąrašus, turi sprendimo teisę atrenkant projektinius pasiūlymus projektų planavimo ir atrankos komisijose;

62.2. rengiant specialiųjų projektų atrankos kriterijų ir projektų finansavimo sąlygų aprašus.

63. Programos koordinatorius:

63.1. atlieka Programos įgyvendinimo priežiūrą;

63.2. vertina, kaip siekiama Programos tikslų ir vykdomi joje nustatyti uždaviniai, ir prireikus inicijuoja Programos pakeitimus.

64. Programos įgyvendinimo eiga gali būti svarstoma Turizmo tarybos posėdžiuose.

_____

Lietuvos turizmo plėtros 2014–2020 metų programos
1 priedas

LIETUVOS TURIZMO PLĖTROS 2014–2020 METŲ PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO VERTINIMO KRITERIJŲ IR SIEKIAMŲ JŲ REIKŠMIŲ SĄRAŠAS

Tikslas	Uždavinys	Vertinimo kriterijus	Rodikliai			Už vertinimo kriterijaus įgyvendinimą atsakinga institucija
			pradinė rodiklio reikšmė – 2012 metų	2016 metų	2020 metų	
Strateginis tikslas – didinti Lietuvos turizmo sektoriaus konkurencingumą		kelionių ir turizmo konkurencingumas (indeksas)	49	45	44	Lietuvos Respublikos ūkio ministerija (toliau – Ūkio ministerija) – už vertinimo kriterijaus koordinavimą atsakinga institucija
		pajamos iš (atvykstamojo) turizmo (mlrd. eurų)	1,13	1,21	1,36	Ūkio ministerija (už vertinimo kriterijaus koordinavimą atsakinga institucija)
1. Plėtoti turizmo infrastruktūrą ir gerinti paslaugų kokybę		turistų (užsienio) kelionių skaičius (milijonais)	1,9	2,12	2,32	Ūkio ministerija (už vertinimo kriterijaus koordinavimą atsakinga institucija)
		užsienio turistų, kurių lūkesčiai patenkinti per jų viešnagę Lietuvoje ir kurie vertina Lietuvą kaip patrauklią turizmui valstybę, dalis (procentais)	0	81 (2015 metų duomenys)	85	Ūkio ministerija (už vertinimo kriterijaus koordinavimą atsakinga institucija)

Tikslas	Uždavinys	Vertinimo kriterijus	Rodikliai			Už vertinimo kriterijaus įgyvendinimą atsakinga institucija
			pradinė rodiklio reikšmė – 2012 metų	2016 metų	2020 metų	
	1.1. Plėtoti kultūrinio turizmo, verslo turizmo, sveikatos turizmo ir ekologinio turizmo viešąją ir privačią infrastruktūrą prioritetiniuose turizmo plėtros regionuose	1.1.1. Aktualizuoti (sutvarkyti) kultūros paveldo objektai (kaupiamaisiais vienetais)	0	0	20	Lietuvos Respublikos kultūros ministerija (toliau – Kultūros ministerija), Ūkio ministerija, savivaldybės
		1.1.2. Įrengti viešosios ir privačios infrastruktūros plėtros objektai, kuriuose teikiamos verslo turizmo paslaugos (kaupiamaisiais vienetais)	0	1	3	Ūkio ministerija, Lietuvos Respublikos turizmo rūmai, Lietuvos turizmo asociacija, savivaldybės
		1.1.3. Įrengti viešosios ir privačios infrastruktūros plėtros objektai, kuriuose teikiamos sveikatos turizmo paslaugos (kaupiamaisiais vienetais)	0	1	5	Ūkio ministerija, Lietuvos Respublikos turizmo rūmai, savivaldybės
		1.1.4. Įrengti ir viešajam naudojimui pritaikyti želdynai (kaupiamaisiais vienetais)	0	0	29	Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija (toliau – Aplinkos ministerija) – už vertinimo kriterijaus koordinavimą atsakinga institucija, Ūkio ministerija, savivaldybės

Tikslas	Uždavinys	Vertinimo kriterijus	Rodikliai			Už vertinimo kriterijaus įgyvendinimą atsakinga institucija
			pradinė rodiklio reikšmė – 2012 metų	2016 metų	2020 metų	
	1.2. Kurti ir populiarinti turizmo maršrutus, kultūros kelius, turizmo trasas	1.2.1. Sukurti turizmo maršrutai (trasos) (kaupiamaisiais vienetais)	0	0	6	Ūkio ministerija, Aplinkos ministerija (koordinuojant vertinimo kriterijų dalyvaujanti institucija), Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija (toliau – Susisiekimo ministerija), savivaldybės
		1.2.2. Atlikti Jono Pauliaus II piligrimų kelio objektų tvarkybos darbai (skaičius)	0	0	6	Kultūros ministerija, Ūkio ministerija
		1.2.3. Įrengti informaciniai kelio ženklai (kaupiamaisiais vienetais)	0	0	50	Ūkio ministerija, Susisiekimo ministerija, Aplinkos ministerija, savivaldybės
		1.2.4. Įrengti ženklinimo infrastruktūros objektai (kaupiamaisiais vienetais)	0	0	600	
	1.3. Gerinti Lietuvos pasiekiamumą	1.3.1. Tiesioginių krypčių iš Lietuvos Respublikos tarptautinių oro uostų ir į juos skaičius (vienetais)	43	51	63	Susisiekimo ministerija, Ūkio ministerija
		1.3.2. Nutiestų naujų (taip pat ir antrųjų geležinkelio kelių) ir rekonstruotų geležinkelio kelių ilgis, kilometrais	18	85	250	Susisiekimo ministerija, Ūkio ministerija

Tikslas	Uždavinys	Vertinimo kriterijus	Rodikliai			Už vertinimo kriterijaus įgyvendinimą atsakinga institucija
			pradinė rodiklio reikšmė – 2012 metų	2016 metų	2020 metų	
		1.3.3. Pagerinto vidaus vandenų kelio ilgis, kilometrais	18	40,1	58	Susisiekimo ministerija, Ūkio ministerija
	1.4. Tobulinti turizmo sektoriuje dirbančių specialistų kompetencijas	1.4.1. Apmokyta turizmo sektoriuje dirbančių specialistų (asmenų per metus)	200	300	350	Ūkio ministerija, savivaldybės
	1.5. Skatinti turizmo paslaugas teikiančių įmonių akreditaciją ir (arba) sertifikavimą	1.5.1. Sertifikuotos ir (arba) akredituotos įmonės, įstaigos, turistinės vietovės (vienetais)	0	5	12	Ūkio ministerija, Susisiekimo ministerija, savivaldybės
2. Didinti Lietuvos, kaip turizmo valstybės, žinomumą ir gerinti jos įvaizdį		Lietuvos, kaip atostogų valstybės, reputacija (indeksas)	–	57	60	Ūkio ministerija
	2.1. Skatinti kurti ir įgyvendinti elektroninės rinkodaros projektus	2.1.1. Įgyvendintos turizmo rinkodaros priemonės (kaupiamaisiais vienetais)			300	Ūkio ministerija, Lietuvos Respublikos turizmo rūmai, Lietuvos turizmo asociacija, savivaldybės
	2.2. Vykdyti kompleksinę rinkodarą prioritetinėse atvykstamojo turizmo rinkose	2.2.1. Rinkos, kuriose taikomas kompleksas rinkodaros priemonių (vienetais)	4	6	8	Ūkio ministerija, Lietuvos Respublikos turizmo rūmai, Lietuvos turizmo asociacija, savivaldybės
	2.3. Bendradarbiauti su kaimyninėmis valstybėmis, įgyvendinant bendrus tarptautinius turizmo rinkodaros projektus	2.3.1. Įgyvendinti bendri tarptautiniai turizmo rinkodaros projektai (vienetais)	2	3	4	Ūkio ministerija, Kultūros ministerija, Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija, Lietuvos Respublikos turizmo rūmai, Lietuvos turizmo asociacija

Tikslas	Uždavinys	Vertinimo kriterijus	Rodikliai			Už vertinimo kriterijaus įgyvendinimą atsakinga institucija
			pradinė rodiklio reikšmė – 2012 metų	2016 metų	2020 metų	
3. Mažinti turizmo paslaugų sezoniškumą		apgyvendinimo įstaigų užimtumas ne per sezoną (procentais)	37,7	42	43,5	Ūkio ministerija (už vertinimo kriterijaus stebėseną atsakinga institucija)
	3.1. Didinti kultūrinių renginių ir pramogų pasiūlą ne per turizmo sezoną	3.1.1. Kultūriniai renginiai ne per turizmo sezoną (vienetais)	0	10	30	Kultūros ministerija, savivaldybės
	3.2. Didinti ir plėsti kaimo turizmo paslaugų pasiūlą ne tik per turizmo sezoną	3.2.1. Kaimo turizmo sodybose apsilankę turistai (tūkstančiais)	260	285	320	Ūkio ministerija, savivaldybės

_____

ŽEMĖLAPIAI
1 ŽEMĖLAPIS. VILNIAUS REGIONAS M 1:250 000

Lietuvos turizmo plėtros 2014-2020 metų programos
2 priedas

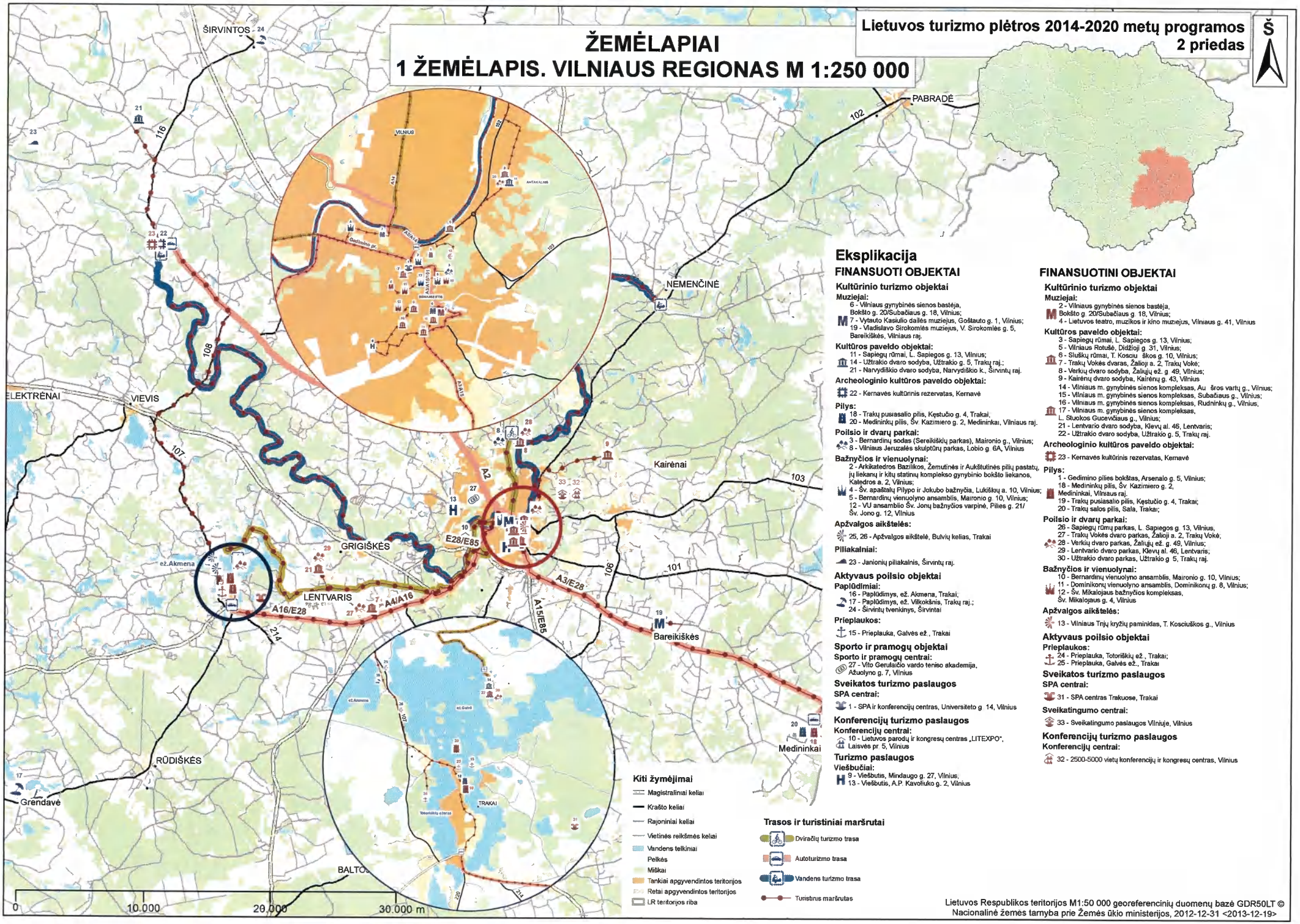

Eksplikacija

FINANSUOTI OBJEKTAI

Kultūrinio turizmo objektai

Muziejai:
6 - Vilniaus gynybinės sienos bastėja, Bokšto g. 20/Subačiaus g. 18, Vilnius;
7 - Vytauto Kasiulio dailės muziejus, Goštauto g. 1, Vilnius;
19 - Vladislavo Sirokomlės muziejus, V. Sirokomlės g. 5, Bareikiškės, Vilniaus raj.

Kultūros paveldo objektai:
11 - Sapiegų rūmai, L. Sapiegos g. 13, Vilnius;
14 - Užtrakio dvaro sodyba, Užtrakio g. 5, Trakų raj.;
21 - Narvydiškio dvaro sodyba, Narvydiškio k., Širvintų raj.

Archeologinio kultūros paveldo objektai:
22 - Kernavės kultūrinis rezervatas, Kernavė

Pilys:
18 - Trakų pusiasalio pilis, Kęstučio g. 4, Trakai,
20 - Medininkų pilis, Šv. Kazimiero g. 2, Medininkai, Vilniaus raj.

Poilsio ir dvarų parkai:
3 - Bernardinų sodas (Sereikiškių parkas), Maironio g., Vilnius;
8 - Vilniaus Jeruzalės skulptūrų parkas, Lobio g. 6A, Vilnius

Bažnyčios ir vienuolynai:
2 - Arkikatedros Bazilikos, Žemutinės ir Aukštutinės pilių pastatų, jų liekanų ir kitų statinių komplekso gynybinio bokšto liekanos, Katedros a. 2, Vilnius;
4 - Šv. apaštalų Pilypo ir Jokubo bažnyčia, Lukiškių a. 10, Vilnius;
5 - Bernardinų vienuolyno ansamblis, Maironio g. 10, Vilnius;
12 - VU ansamblio Šv. Jonų bažnyčios varpinė, Pilies g. 21/ Šv. Jono g. 12, Vilnius

Apžvalgos aikštelės:
25, 26 - Apžvalgos aikštelė, Bulvių kelias, Trakai

Piliakalniai:
23 - Janionių piliakalnis, Širvintų raj.

Aktyvaus poilsio objektai

Paplūdimiai:
16 - Paplūdimys, ež. Akmena, Trakai;
17 - Paplūdimys, ež. Vilkokšnis, Trakų raj.;
24 - Širvintų tvenkinys, Širvintai

Prieplaukos:
15 - Prieplauka, Galvės ež., Trakai

Sporto ir pramogų objektai

Sporto ir pramogų centrai:
27 - Vito Gerulaičio vardo teniso akademija, Ažuolyno g. 7, Vilnius

Sveikatos turizmo paslaugos

SPA centrai:
1 - SPA ir konferencijų centras, Universiteto g. 14, Vilnius

Konferencijų turizmo paslaugos

Konferencijų centrai:
10 - Lietuvos parodų ir kongresų centras „LITEXPO", Laisvės pr. 5, Vilnius

Turizmo paslaugos

Viešbučiai:
9 - Viešbutis, Mindaugo g. 27, Vilnius;
13 - Viešbutis, A.P. Kavoliuko g. 2, Vilnius

FINANSUOTINI OBJEKTAI

Kultūrinio turizmo objektai

Muziejai:
2 - Vilniaus gynybinės sienos bastėja, Bokšto g. 20/Subačiaus g. 18, Vilnius;
4 - Lietuvos teatro, muzikos ir kino muziejus, Vilniaus g. 41, Vilnius

Kultūros paveldo objektai:
3 - Sapiegų rūmai, L. Sapiegos g. 13, Vilnius;
5 - Vilniaus Rotušė, Didžioji g. 31, Vilnius;
6 - Slušką rūmai, T. Kosciu škos g. 10, Vilnius;
7 - Trakų Vokės dvaras, Žalioji a. 2, Trakų Vokė;
8 - Verkių dvaro sodyba, Žaliųjų ež. g. 49, Vilnius;
9 - Kairėnų dvaro sodyba, Kairėnų g. 43, Vilnius
14 - Vilniaus m. gynybinės sienos kompleksas, Au šros vartų g., Vilnius;
15 - Vilniaus m. gynybinės sienos kompleksas, Subačiaus g., Vilnius;
16 - Vilniaus m. gynybinės sienos kompleksas, Rudninkų g., Vilnius,
17 - Vilniaus m. gynybinės sienos kompleksas, L. Stuokos Gucevičiaus g., Vilnius;
21 - Lentvario dvaro sodyba, Klevų al. 46, Lentvaris;
22 - Užtrakio dvaro sodyba, Užtrakio g. 5, Trakų raj.

Archeologinio kultūros paveldo objektai:
23 - Kernavės kultūrinis rezervatas, Kernavė

Pilys:
1 - Gedimino pilies bokštas, Arsenalo g. 5, Vilnius;
18 - Medininkų pilis, Šv. Kazimiero g. 2, Medininkai, Vilniaus raj.
19 - Trakų pusiasalio pilis, Kęstučio g. 4, Trakai;
20 - Trakų salos pilis, Sala, Trakai;

Poilsio ir dvarų parkai:
26 - Sapiegų rūmų parkas, L. Sapiegos g. 13, Vilnius,
27 - Trakų Vokės dvaro parkas, Žalioji a. 2, Trakų Vokė,
28 - Verkių dvaro parkas, Žaliųjų ež. g. 49, Vilnius;
29 - Lentvario dvaro parkas, Klevų al. 46, Lentvaris;
30 - Užtrakio dvaro parkas, Užtrakio g. 5, Trakų raj.

Bažnyčios ir vienuolynai:
10 - Bernardinų vienuolyno ansamblis, Maironio g. 10, Vilnius;
11 - Dominikonų vienuolyno ansamblis, Dominikonų g. 8, Vilnius;
12 - Šv. Mikalojaus bažnyčios kompleksas, Šv. Mikalojaus g. 4, Vilnius

Apžvalgos aikštelės:
13 - Vilniaus Trijų kryžių paminklas, T. Kosciuškos g., Vilnius

Aktyvaus poilsio objektai

Prieplaukos:
24 - Prieplauka, Totoriškių ež., Trakai;
25 - Prieplauka, Galvės ež., Trakai

Sveikatos turizmo paslaugos

SPA centrai:
31 - SPA centras Trakuose, Trakai

Sveikatingumo centrai:
33 - Sveikatingumo paslaugos Vilniuje, Vilnius

Konferencijų turizmo paslaugos

Konferencijų centrai:
32 - 2500-5000 vietų konferencijų ir kongresų centras, Vilnius

Kiti žymėjimai
- Magistraliniai keliai
- Krašto keliai
- Rajoniniai keliai
- Vietinės reikšmės keliai
- Vandens telkiniai
- Pelkės
- Miškai
- Tankiai apgyvendintos teritorijos
- Retai apgyvendintos teritorijos
- LR teritorijos riba

Trasos ir turistiniai maršrutai
- Dviračių turizmo trasa
- Autoturizmo trasa
- Vandens turizmo trasa
- Turistinis maršrutas

Lietuvos Respublikos teritorijos M1:50 000 georeferencinių duomenų bazė GDR50LT ©
Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, 2012-12-31 <2013-12-19>

2. ŽEMĖLAPIS. PAJŪRIO REGIONAS. M 1:350 000

EKSPLIKACIJA

FINANSUOTI OBJEKTAI

Kultūrinio turizmo objektai

Muziejai:
5 - Šilutės H. Šojaus dvaras, Lietuvininkų g. 4, Šilutė;
7 - Kretingos dvaro sodyba, Vilniaus g. 20, Kretinga;
27 - Palangos gintaro muziejus, Vytauto g. 17, Palanga

Etnografiniai kaimai:
9 - Mėguvos kaimas, Žibininkai, Kretingos raj.

Pilys:
19 - Klaipėdos pilis, Pilies g. 4A, Klaipėda

Poilsio ir dvarų parkai:
8 - Pastauninko parkas, Malronio g., Kretinga;
16 - Klaipėdos miesto poilsio parkas, Pušyno g./H. Manto g., Klaipėda;
28 - Palangos botanikos parkas, Vytauto g. 17, Palanga

Kapinės:
1 - Preilos senosios (etnografinės) kapinės, Preila;
2 - Nidos senosios (etnografinės) kapinės, Nida;
11 - Kretingos senosios kapinės, Vilniaus g, Kretinga

Teatrai:
18 - Klaipėdos dramos teatras - Teatro g. 2, Klaipėda

Aktyvaus poilsio objektai

Dviračių takai:
4 - Dviračių takas - Gargždai, Klaipėdos raj.;
6 - Dviračių takas - Lietuvininkų g./Rusnės g.,Š ilutė;
26 - Dviračių takas - Meilės al., Palanga

Pėsčiųjų takai:
31 - Pėsčiųjų takas - Vanagupės g., Palanga

Jachtų uostai:
15 - Jachtų uostas - Smiltynės g. 25, Smiltynė, Klaipėda

Sporto ir pramogų objektai

Sporto ir pramogų centrai:
14 - Daugiafunkcinis sporto ir pramogų kompleksas, Dubysos g. 10, Klaipėda

Sveikatos turizmo paslaugos

SPA centrai:
10 - Turizmo ir sveikatinimo centras - Žibininkai, Kretingos raj.;
24 - Sveikatingumo ir poilsio centras - Vanagupės g. 31, Palanga;
33 - SPA ir talasoterapijos centras - Birutės al. 60, Palanga

Sveikatingumo centrai:
12 - Delfinų terapijos centras Lietuvos jūrų muziejuje - Smiltynės pl. 3, Klaipėda;
25 - Sveikatos centras "Energetikas" - Kuršių takas 1, Šventoji

Konferencijų turizmo paslaugos

Konferencijų centrai:
23 - Konferencijų centras - Vanagupės g. 31, Palanga

Turizmo paslaugos

Poilsio namai:
3 - Karklės poilsio namai, Karklė, Klaipėdos raj.;
32 - Poilsio namai, Vytauto g., Palanga;
34 - Poilsio namai, L. Rėzos g. 14, Juodkrantė

Viešbučiai:
17 - Viešbutis, Bangų g. 4, Klaipėda,
20 - Viešbutis, Žvejų g. 8B, Klaipėda;
21 - Viešbutis, S. Šimkaus g. 2, Klaipeda;
22 - Viešbutis, Nemuno g. 51, Klaipėda

Kempingai:
13 - Kempingas - Girulliai, Klaipėda;
29 - Kempingas - Nemirseta, Palanga

Turizmo informacijos centrai:
30 - Palangos turizmo informacijos centras, Vytauto g. 94, Palanga

FINANSUOTINI OBJEKTAI

Kultūrinio turizmo objektai

Muziejai:
6 - Kretingos dvaro sodyba, Vilniaus g. 20, Kretinga;
7 - Neringos istorijos muziejus ir žvejo etnografinė sodyba, Naglių g. 4, Nida;
8 - Šilutės H. Šojaus dvaras, Lietuvininkų g. 4, Šilutė

Poilsio parkai:
5 - Palangos botanikos sodas, Vytauto g. 17, Palanga

Kultūros paveldo objektai:
23 - Medinės vilos, Palanga;
24 - Medinės vilos, Juodkrantė;
25 - Medinės vilos, Nida

Kulinarinio paveldo objektai:
31 - Kulinarinis paveldas Rusnės kalme, Rusnė

Etnografiniai kaimai:
32 - Mingės etnografinis kaimas, Mingė

Kultūros centrai:
22 - Daugiafunkcinis kultūros centras (buv. Palangos vasaros estrada), Vytauto g. 43, Palanga

Apžvalgos aikštelės:
21 - Palangos Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų bažnyčia (apžvalgos aikštelė), Vytauto g. 51, Palanga

Aktyvaus poilsio objektai

Dviračių takai:
26 - Dviračių takas Šventojoje - Šventoji;
27 - Dviračių takas Klaipėdoje - Klaipėda

Paplūdimiai:
1 - Paplūdimys - Šventoji; 2 - Paplūdimys - Palanga;
3 - Paplūdimys - Juodkrantė; 4 - Paplūdimys - Nida;
28 - Paplūdimys - Nemirseta; 29 - Paplūdimys - Kintai;
30 - Paplūdimys - Venté

Uostai:
9 - Gintaro jūrokos uostas - Juodkrantė;
10 - Uostas - Nida;
11 - Laivų kapinių įlanka, Smiltynė - Smiltynė

Prieplaukos:
12 - Prieplauka - Juodkrantė;
13 - Prieplauka - Pervalka;
14 - Prieplauka - Rusnė;
15 - Prieplauka - Karklė

Sveikatos turizmo paslaugos

Sveikatingumo centrai:
16 - Sveikatingumo centras (mineralionio vandens gręžiniai, biuvetės, gydyklos sanatorijos, geoterminio vandens baseinai), Palanga;
17 - Sveikatingumo centras (talasoterapija), Šventoji;
18 - Sveikatingumo centras (talasoterapija), Smiltynė;
19 - Sveikatingumo centras (talasoterapija), Juodkrantė

SPA centrai:
20 - SPA centras, Nida

Turizmo paslaugos

Kempingai:
33 - Kempingas, Šventoji;
34 - Kempingas, Rusnė;
35 - Kempingas, Juodkrantė;
36 - Kempingas, Dreverna

Trasos ir turistiniai maršrutai

- Dviračių turizmo trasa
- Autoturizmo trasa
- Vandens turizmo trasa
- Turistinis maršrutas

Kiti žymėjimai

- Magistraliniai keliai
- Krašto keliai
- Rajoniniai keliai
- Vietinės reikšmės keliai
- Geležinkelio bėgiai
- Vandens telkiniai
- Pelkės
- Miškai
- Tankiai apgyvendintos teritorijos
- Retai apgyvendintos teritorijos
- LR teritorijos riba

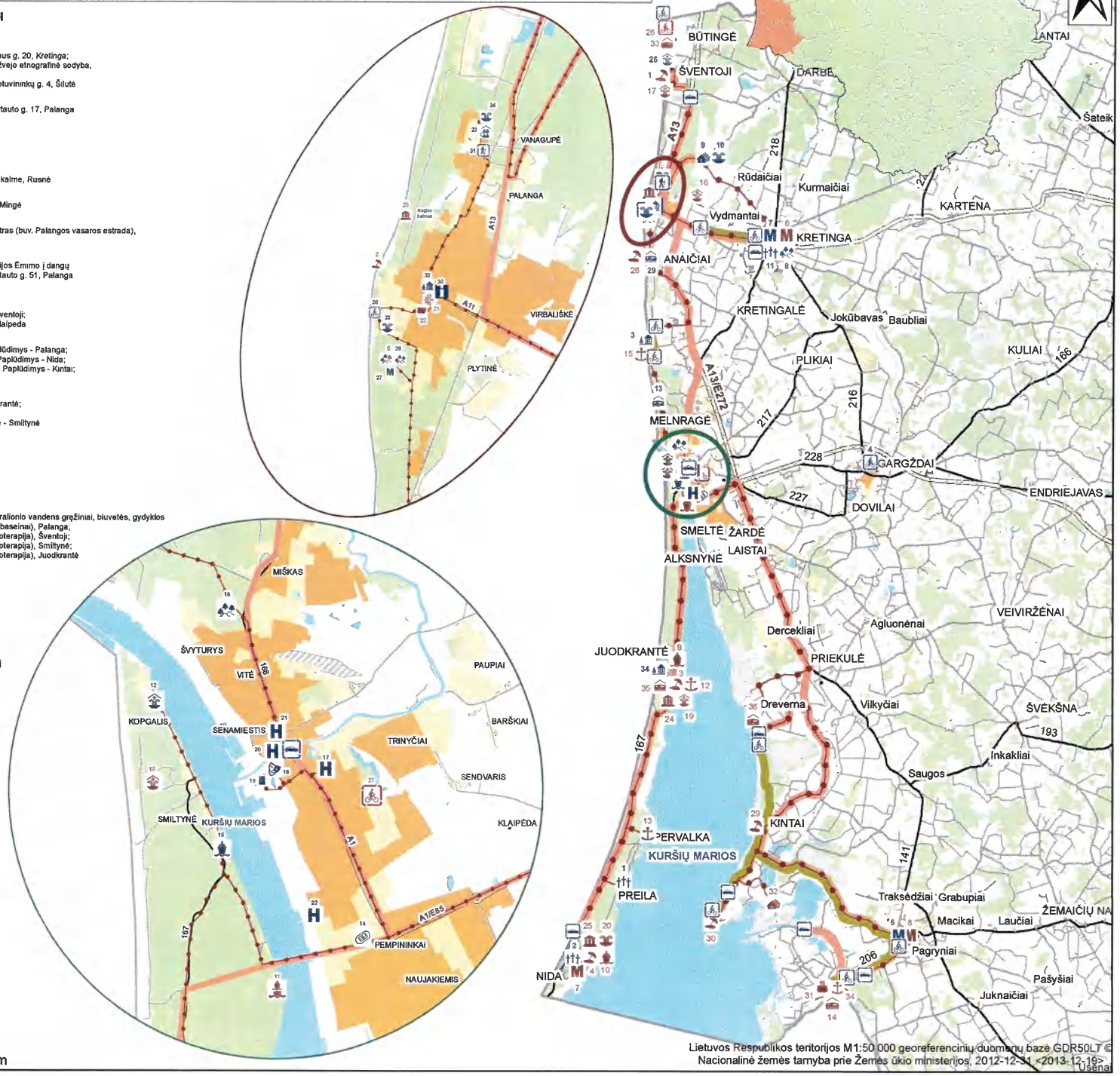

Lietuvos Respublikos teritorijos M1:50 000 georeferencinių duomenų bazė GDR50LT © Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, 2012-12-31 <2013-12-19>

3. ŽEMĖLAPIS. NEMUNO ŽEMUPIO REGIONAS. M 1:250 000

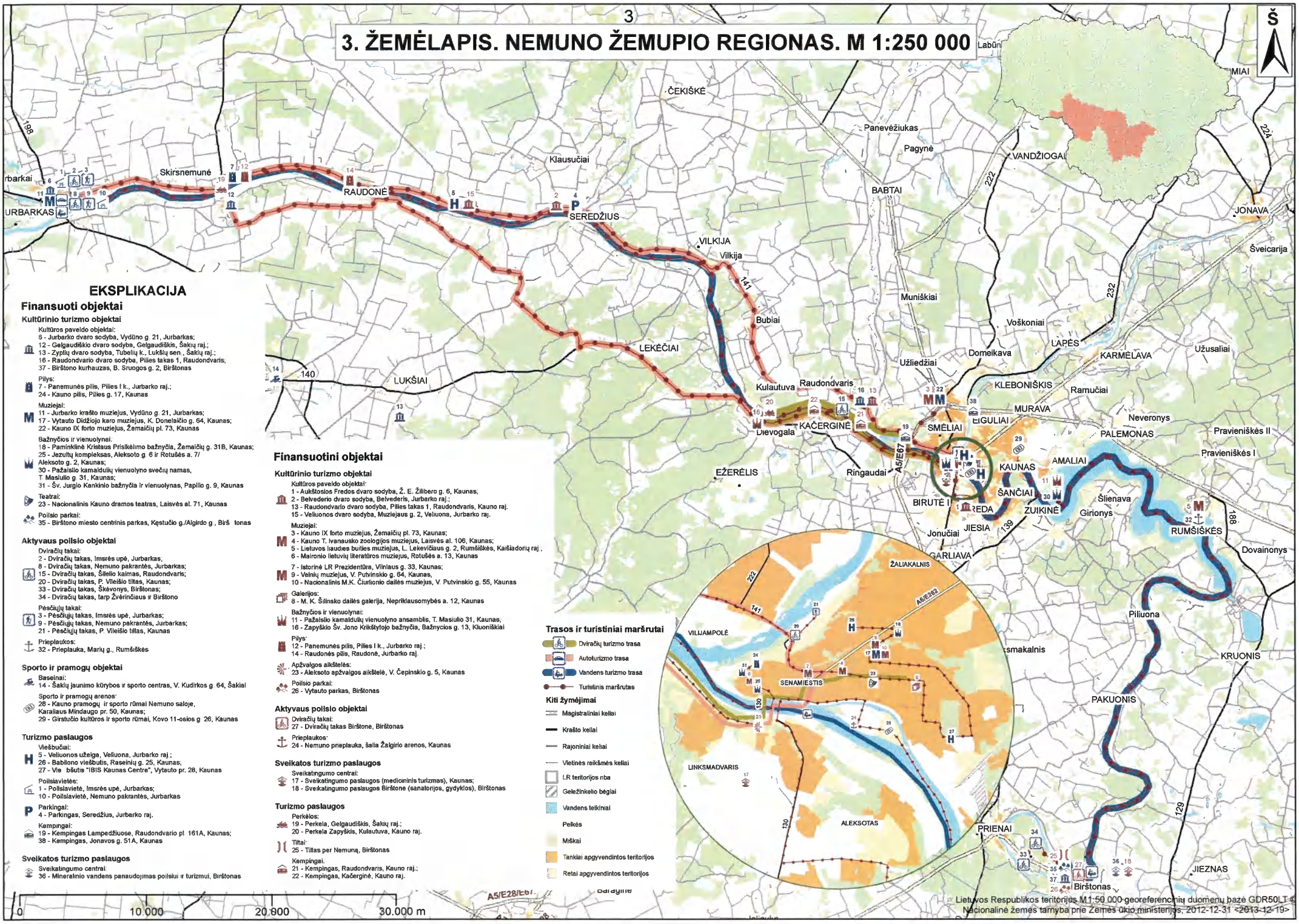

EKSPLIKACIJA

Finansuoti objektai

Kultūrinio turizmo objektai

Kultūros paveldo objektai:
6 - Jurbarko dvaro sodyba, Vydūno g. 21, Jurbarkas;
12 - Gelgaudiškio dvaro sodyba, Gelgaudiškis, Šakių raj.;
13 - Zyplių dvaro sodyba, Tubelių k., Lukšių sen., Šakių raj.;
16 - Raudondvario dvaro sodyba, Pilies takas 1, Raudondvaris;
37 - Birštono kurhauzas, B. Sruogos g. 2, Birštonas

Pilys:
7 - Panemunės pilis, Pilies I k., Jurbarko raj.;
24 - Kauno pilis, Pilies g. 17, Kaunas

Muziejai:
11 - Jurbarko krašto muziejus, Vydūno g. 21, Jurbarkas;
17 - Vytauto Didžiojo karo muziejus, K. Donelaičio g. 64, Kaunas;
22 - Kauno IX forto muziejus, Žemaičių pl. 73, Kaunas

Bažnyčios ir vienuolynai.
18 - Paminklinė Kristaus Prisikėlimo bažnyčia, Žemaičių g. 31B, Kaunas;
25 - Jezuitų kompleksas, Aleksoto g. 6 ir Rotušės a. 7/ Aleksoto g. 2, Kaunas;
30 - Pažaislio kamaldulių vienuolyno svečių namas, T. Masiulio g. 31, Kaunas;
31 - Šv. Jurgio Kankinio bažnyčia ir vienuolynas, Papilio g. 9, Kaunas

Teatrai:
23 - Nacionalinis Kauno dramos teatras, Laisvės al. 71, Kaunas

Poilsio parkai:
35 - Birštono miesto centrinis parkas, Kęstučio g./Algirdo g., Birštonas

Aktyvaus poilsio objektai

Dviračių takai:
2 - Dviračių takas, Imsrės upė, Jurbarkas;
8 - Dviračių takas, Nemuno pakrantės, Jurbarkas;
15 - Dviračių takas, Šilelio kaimas, Raudondvaris;
20 - Dviračių takas, P. Vileišio tiltas, Kaunas;
33 - Dviračių takas, Škėvonys, Birštonas;
34 - Dviračių takas, tarp Žvėrinčiaus ir Birštono

Pėsčiųjų takai:
3 - Pėsčiųjų takas, Imsrės upė, Jurbarkas;
9 - Pėsčiųjų takas, Nemuno pakrantės, Jurbarkas;
21 - Pėsčiųjų takas, P. Vileišio tiltas, Kaunas

Prieplaukos:
32 - Prieplauka, Marių g., Rumšiškės

Sporto ir pramogų objektai

Baseinai:
14 - Šakių jaunimo kūrybos ir sporto centras, V. Kudirkos g. 64, Šakiai

Sporto ir pramogų arenos:
28 - Kauno pramogų ir sporto rūmai Nemuno saloje, Karaliaus Mindaugo pr. 50, Kaunas;
29 - Girstučio kultūros ir sporto rūmai, Kovo 11-osios g. 26, Kaunas

Turizmo paslaugos

Viešbučiai:
5 - Veliuonos užeigos, Veliuona, Jurbarko raj.;
26 - Babilono viešbutis, Raseinių g. 25, Kaunas;
27 - Vie bšutis "IBIS Kaunas Centre", Vytauto pr. 28, Kaunas

Poilsiavietės:
1 - Poilsiavietė, Imsrės upė, Jurbarkas;
10 - Poilsiavietė, Nemuno pakrantės, Jurbarkas

Parkingai:
4 - Parkingas, Seredžius, Jurbarko raj.

Kempingai:
19 - Kempingas Lampedžiuose, Raudondvario pl. 161A, Kaunas;
38 - Kempingas, Jonavos g. 51A, Kaunas

Sveikatos turizmo paslaugos

Sveikatingumo centrai:
36 - Mineralinio vandens panaudojimas poilsiui ir turizmui, Birštonas

Finansuotini objektai

Kultūrinio turizmo objektai

Kultūros paveldo objektai:
1 - Aukštosios Fredos dvaro sodyba, Ž. E. Žilibero g. 6, Kaunas;
2 - Belvederio dvaro sodyba, Belvederis, Jurbarko raj.;
13 - Raudondvario dvaro sodyba, Pilies takas 1, Raudondvaris, Kauno raj.
15 - Veliuonos dvaro sodyba, Muziejaus g. 2, Veliuona, Jurbarko raj.

Muziejai:
3 - Kauno IX forto muziejus, Žemaičių pl. 73, Kaunas;
4 - Kauno T. Ivanausko zoologijos muziejus, Laisvės al. 106, Kaunas;
5 - Lietuvos liaudies buities muziejus, L. Lekevičiaus g. 2, Rumšiškės, Kaišiadorių raj.;
6 - Maironio lietuvių literatūros muziejus, Rotušės a. 13, Kaunas

7 - Istorinė LR Prezidentūra, Vilniaus g. 33, Kaunas;
9 - Velnių muziejus, V. Putvinskio g. 64, Kaunas,
10 - Nacionalinis M.K. Čiurlionio dailės muziejus, V. Putvinskio g. 55, Kaunas

Galerijos:
8 - M. K. Šilinsko dailės galerija, Nepriklausomybės a. 12, Kaunas

Bažnyčios ir vienuolynai:
11 - Pažaislio kamaldulių vienuolyno ansamblis, T. Masiulio 31, Kaunas,
16 - Zapyškio Šv. Jono Krikštytojo bažnyčia, Bažnycios g. 13, Kluoniškiai

Pilys:
12 - Panemunės pilis, Pilies I k., Jurbarko raj.;
14 - Raudonės pilis, Raudonė, Jurbarko raj.

Apžvalgos aikštelės:
23 - Aleksoto apžvalgos aikštelė, V. Čepinskio g. 5, Kaunas

Poilsio parkai:
26 - Vytauto parkas, Birštonas

Aktyvaus poilsio objektai

Dviračių takai:
27 - Dviračių takas Birštone, Birštonas

Prieplaukos:
24 - Nemuno prieplauka, šalia Žalgirio arenos, Kaunas

Sveikatos turizmo paslaugos

Sveikatingumo centrai:
17 - Sveikatingumo paslaugos (medicininis turizmas), Kaunas;
18 - Sveikatingumo paslaugos Birštone (sanatorijos, gydyklos), Birštonas

Turizmo paslaugos

Perkėlos:
19 - Perkela, Gelgaudiškis, Šakių raj.;
20 - Perkela Zapyškis, Kulautuva, Kauno raj.

Tiltai:
25 - Tiltas per Nemuną, Birštonas

Kempingai.
21 - Kempingas, Raudondvaris, Kauno raj.;
22 - Kempingas, Kačerginė, Kauno raj.

Trasos ir turistiniai maršrutai

- Dviračių turizmo trasa
- Autoturizmo trasa
- Vandens turizmo trasa
- Turistinis maršrutas

Kiti žymėjimai

- Magistraliniai keliai
- Krašto keliai
- Rajoniniai keliai
- Vietinės reikšmės keliai
- LR teritorijos riba
- Geležinkelio bėgiai
- Vandens telkiniai
- Pelkės
- Miškai
- Tankiai apgyvendintos teritorijos
- Retai apgyvendintos teritorijos

4. ŽEMĖLAPIS. PIETŲ DZŪKIJOS REGIONAS. M 1:200 000

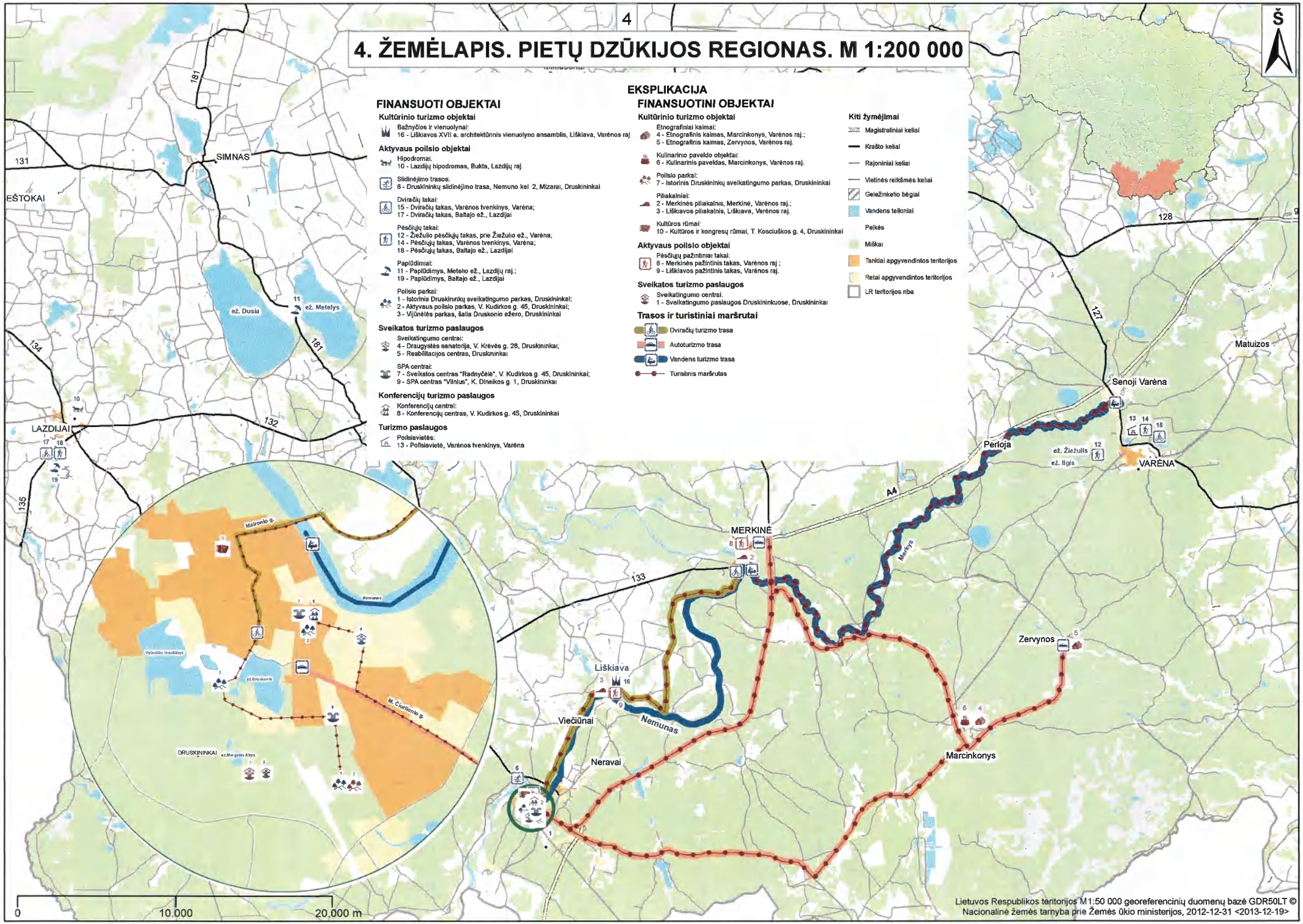

5. ŽEMĖLAPIS. RYTŲ AUKŠTAITIJOS REGIONAS. M 1:400 000

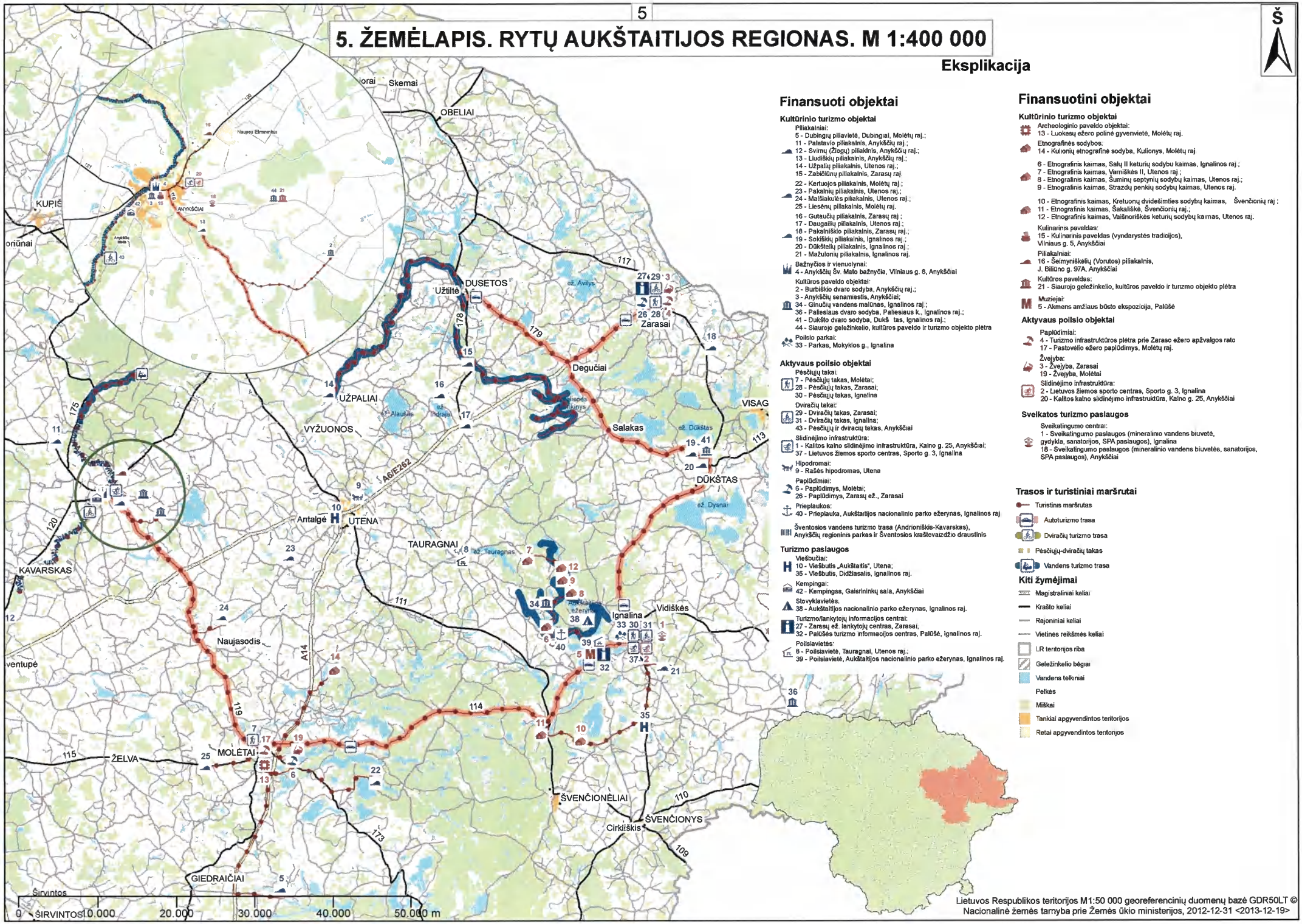

Eksplikacija

Finansuoti objektai

Kultūrinio turizmo objektai

Piliakalniai:
5 - Dubingių piliavietė, Dubingiai, Molėtų raj.;
11 - Palatavio piliakalnis, Anykščių raj.;
12 - Svirnų (Žiogų) piliakalnis, Anykščių raj.;
13 - Liudiškių piliakalnis, Anykščių raj.;
14 - Užpalių piliakalnis, Utenos raj.;
15 - Zabičiūnų piliakalnis, Zarasų raj.
22 - Kertuojos piliakalnis, Molėtų raj.;
23 - Pakalnių piliakalnis, Utenos raj.;
24 - Maišiakulės piliakalnis, Utenos raj.;
25 - Liesėnų piliakalnis, Molėtų raj.
16 - Gutaučių piliakalnis, Zarasų raj.;
17 - Daugailių piliakalnis, Utenos raj.;
18 - Pakalniškio piliakalnis, Zarasų raj.;
19 - Sokiškių piliakalnis, Ignalinos raj.;
20 - Dūkštelių piliakalnis, Ignalinos raj.;
21 - Mažulonių piliakalnis, Ignalinos raj.

Bažnyčios ir vienuolynai:
4 - Anykščių Šv. Mato bažnyčia, Vilniaus g. 8, Anykščiai

Kultūros paveldo objektai:
2 - Burbiškio dvaro sodyba, Anykščių raj.;
3 - Anykščių senamiestis, Anykščiai;
34 - Ginučių vandens malūnas, Ignalinos raj.;
36 - Paliesiaus dvaro sodyba, Paliesiaus k., Ignalinos raj.;
41 - Dukšto dvaro sodyba, Dukš tas, Ignalinos raj.;
44 - Siaurojo geležinkelio, kultūros paveldo ir turizmo objekto plėtra

Poilsio parkai:
33 - Parkas, Mokyklos g., Ignalina

Aktyvaus poilsio objektai

Pėsčiųjų takai:
7 - Pėsčiųjų takas, Molėtai;
28 - Pėsčiųjų takas, Zarasai;
30 - Pėsčiųjų takas, Ignalina

Dviračių takai:
29 - Dviračių takas, Zarasai;
31 - Dviračių takas, Ignalina;
43 - Pėsčiųjų ir dviračių takas, Anykščiai

Slidinėjimo infrastruktūra:
1 - Kalitos kalno slidinėjimo infrastruktūra, Kalno g. 25, Anykščiai;
37 - Lietuvos žiemos sporto centras, Sporto g. 3, Ignalina

Hipodromai:
9 - Rašės hipodromas, Utena

Paplūdimiai:
6 - Paplūdimys, Molėtai;
26 - Paplūdimys, Zarasų ež., Zarasai

Prieplaukos:
40 - Prieplauka, Aukštaitijos nacionalinio parko ežerynas, Ignalinos raj.

Šventosios vandens turizmo trasa (Andrioniškis-Kavarskas), Anykščių regioninis parkas ir Šventosios kraštovaizdžio draustinis

Turizmo paslaugos

Viešbučiai:
10 - Viešbutis „Aukštaitis", Utena;
35 - Viešbutis, Didžiasalis, Ignalinos raj.

Kempingai:
42 - Kempingas, Gaisrininkų sala, Anykščiai

Stovyklavietės.
38 - Aukštaitijos nacionalinio parko ežerynas, Ignalinos raj.

Turizmo/lankytojų informacijos centrai:
27 - Zarasų ež. lankytojų centras, Zarasai;
32 - Palūšės turizmo informacijos centras, Palūšė, Ignalinos raj.

Poilsiavietės:
8 - Poilsiavietė, Tauragnai, Utenos raj.;
39 - Poilsiavietė, Aukštaitijos nacionalinio parko ežerynas, Ignalinos raj.

Finansuotini objektai

Kultūrinio turizmo objektai

Archeologinio paveldo objektai:
13 - Luokesų ežero poliné gyvenvietė, Molėtų raj.

Etnografinės sodybos:
14 - Kulionių etnografinė sodyba, Kulionys, Molėtų raj

6 - Etnografinis kaimas, Salų II keturių sodybų kaimas, Ignalinos raj.;
7 - Etnografinis kaimas, Varniškės II, Utenos raj.;
8 - Etnografinis kaimas, Šuminų septynių sodybų kaimas, Utenos raj.;
9 - Etnografinis kaimas, Strazdų penkių sodybų kaimas, Utenos raj.

10 - Etnografinis kaimas, Kretuonų dvidešimties sodybų kaimas, Švenčionių raj.;
11 - Etnografinis kaimas, Šakališkė, Švenčionių raj.;
12 - Etnografinis kaimas, Vaišnoriškės keturių sodybų kaimas, Utenos raj.

Kulinarinis paveldas:
15 - Kulinarinis paveldas (vyndarystės tradicijos), Vilniaus g. 5, Anykščiai

Piliakalniai:
16 - Šeimyniškėlių (Vorutos) piliakalnis, J. Biliūno g. 97A, Anykščiai

Kultūros paveldas:
21 - Siaurojo geležinkelio, kultūros paveldo ir turizmo objekto plėtra

Muziejai:
5 - Akmens amžiaus būsto ekspozicija, Palūšė

Aktyvaus poilsio objektai

Paplūdimiai:
4 - Turizmo infrastruktūros plėtra prie Zaraso ežero apžvalgos rato
17 - Pastovėlio ežero paplūdimys, Molėtų raj.

Žvejyba:
3 - Žvejyba, Zarasai
19 - Žvejyba, Molėtai

Slidinėjimo infrastruktūra:
2 - Lietuvos žiemos sporto centras, Sporto g. 3, Ignalina
20 - Kalitos kalno slidinėjimo infrastruktūra, Kalno g. 25, Anykščiai

Sveikatos turizmo paslaugos

Sveikatingumo centrai:
1 - Sveikatingumo paslaugos (mineralinio vandens biuvetė, gydykla, sanatorijos, SPA paslaugos), Ignalina
18 - Sveikatingumo paslaugos (mineralinio vandens biuvetės, sanatorijos, SPA paslaugos), Anykščiai

Trasos ir turistiniai maršrutai

- Turistinis maršrutas
- Autoturizmo trasa
- Dviračių turizmo trasa
- Pėsčiųjų-dviračių takas
- Vandens turizmo trasa

Kiti žymėjimai

- Magistraliniai keliai
- Krašto keliai
- Rajoniniai keliai
- Vietinės reikšmės keliai
- LR teritorijos riba
- Geležinkelio bėgiai
- Vandens telkiniai
- Pelkės
- Miškai
- Tankiai apgyvendintos teritorijos
- Retai apgyvendintos teritorijos

Lietuvos Respublikos teritorijos M1:50 000 georeferencinių duomenų bazė GDR50LT ©
Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, 2012-12-31 <2013-12-19>

6. ŽEMĖLAPIS. ŽEMAITIJOS AUKŠTUMŲ REGIONAS. M 1:150 000

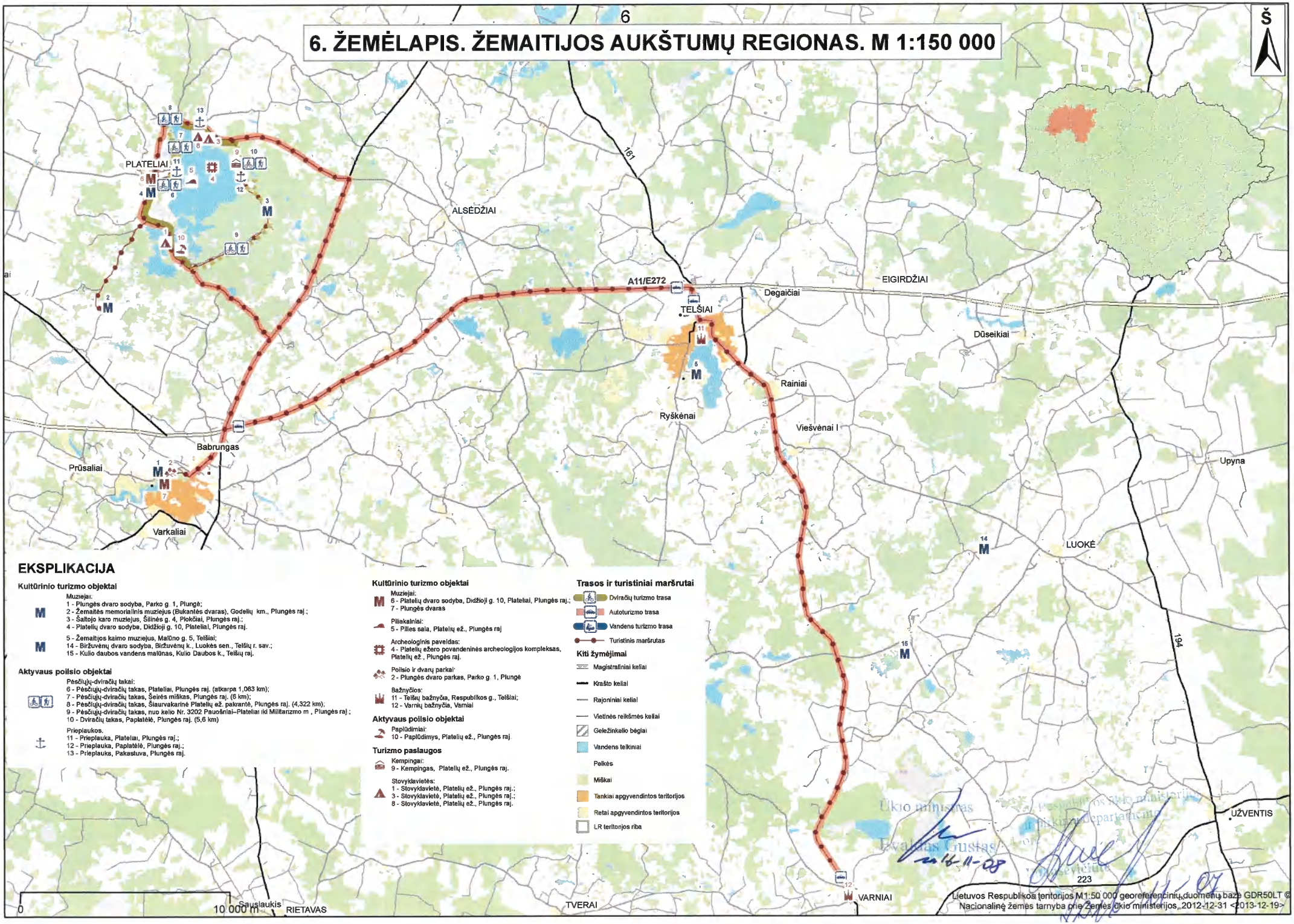

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos Respublikos Vyriausybė 5555555, Vilniaus m. sav. Vilniaus m. Gedimino pr. 11
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2014 M. KOVO 12 D. NUTARIMO NR. 238 „DĖL LIETUVOS TURIZMO PLĖTROS 2014–2020 METŲ PROGRAMOS PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO
Dokumento registracijos data ir numeris	2016-11-30 Nr. 1206
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Vizavimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Edita Karaliūtė, Patarėja, Posėdžių rengimo skyrius
Sertifikatas išduotas	EDITA KARALIŪTĖ, Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarija LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2016-12-07 08:11:09
Parašo formatas	XAdES-X-L
Laiko žymoje nurodytas laikas	2016-12-07 16:28:04
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-B, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2016-04-05 - 2019-04-05
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Evaldas Gustas, ūkio ministras, Lietuvos Respublikos ūkio ministerija
Sertifikatas išduotas	EVALDAS GUSTAS, Lietuvos Respublikos ūkio ministerija LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2016-12-07 11:07:09
Parašo formatas	XAdES-X-L
Laiko žymoje nurodytas laikas	2016-12-07 11:07:28
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-B, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2016-05-27 - 2019-05-27
Parašo paskirtis	Vizavimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Evaldas Gustas, ūkio ministras, Lietuvos Respublikos ūkio ministerija
Sertifikatas išduotas	EVALDAS GUSTAS, Lietuvos Respublikos ūkio ministerija LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2016-12-07 11:07:09
Parašo formatas	XAdES-X-L
Laiko žymoje nurodytas laikas	2016-12-07 11:07:28
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-B, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2016-05-27 - 2019-05-27
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Algirdas Butkevičius, Laikinai einantis Ministro Pirmininko pareigas, Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarija
Sertifikatas išduotas	ALGIRDAS BUTKEVIČIUS, Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarija LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2016-12-07 11:57:23
Parašo formatas	XAdES-X-L
Laiko žymoje nurodytas laikas	2016-12-07 11:57:41
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-A, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2016-03-22 - 2019-03-22
Parašo paskirtis	Registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Milda Gulbinienė, patarėja, Dokumentų valdymo ir informacinių sistemų skyrius

DETALŪS METADUOMENYS	
Sertifikatas išduotas	MILDA GULBINIENĖ, Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarija LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2016-12-07 16:18:53
Parašo formatas	XAdES-X-L
Laiko žymoje nurodytas laikas	2016-12-07 16:28:05
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-B, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2016-04-05 - 2019-04-05
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	-
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	3
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	-
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Dokumentų informacijos ir veiklos procesų valdymo informacinė sistema DIVIS, versija 3.4.M21
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2016-12-09)
Paieškos nuoroda	https://www.e-tar.lt/portal/legalAct.html?documentId=4f6a3241bc8911e6a3e9de0fc8d85cd8
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2016-12-09 01:26:04 TAIS